SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз

Рік 121, ЧИСЛО 47, П'ЯТНИЦЯ, 21 ЛИСТОПАДА 2014 РОКУ | 1893 | Vol. 121, No. 47, FRIDAY, NOVEMBER 21, 2014 | $2.00

Відбулася зустріч „Великої двадцятки“

Перше пленарне засідання на вищому рівні лідерів „Великої двадцятки“ в Брісбені. (Фото: G-20 Australia)

БРІСБЕН, Австралія. – 15 і 16 листопада у цьому австралійському місті відбувався чергова зустріч „Великої двадцятки“, метою якої було відновлення зростання ґльобальної економіки на тлі нових викликів і криз у світі. Головним питанням зустрічі, згідно з оголошеним порядком денним, були економічні реформи. Однак, поряд з цим світові провідники обговорили і ролю Росії в українській кризі.

Відкриваючи зустріч, Прем'єр-міністер Австралії Тоні Ебот сказав, що делеґати передусім повинні зосередитися на політиці економічних реформ, незважаючи на події на сході України, на різні реґіональні територіяльні супереч-

(Закінчення на стор. 5)

„Блаженні переслідувані за правду“:
Відзначення 25-ліття леґалізації УГК Церкви

Під час Архиєрейської Божественної Літургії (зліва): о. Марко-Ярослав Семеген, Митрополит-Архиєпископ Стефан Сорока, о. Іван Демків. (Фото: Symposium liturgy)

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 9 листопада в Катедрі Непорочного Зачаття відбулася літургійно-наукова подія на відзначення 25-ліття леґалізації Української Греко-Католицької Церкви (УГКЦ). Захід під назвою „Блаженні переслідувані за правду: життя та діяльність УГКЦ в підпіллі“ організувало Релігійне Товариство українців католиків „Свята Софія“ (ТСС-А) під патронатом Філядельфійської Митрополії УГКЦ.

Недільні урочистості розпочалися Архиєрейською Божественною Літругією, яку очолив Митрополит-Архиепископ Філядельфійський Стефан Сорока. У Літургії співслужили: о. Марко-Ярослав Семеген – президент Релігійного Товариства „Свята Софія“ в Римі, та о. Іван Демків – парох Катедрального собору.

У своїй проповіді Митрополит Стефан Сорока наголосив на значенні віри в житті людини, адже саме завдяки вірі Українська Греко-

(Закінчення на стор. 17)

ПРОВІДНА ТЕМА ДНЯ

Україна в очікуванні реформ

Петро Часто

Поки Майданний вир не потягнув на дно весь ланцюг, яким трималася соціяльна і національна несправедливість в українському суспільстві, і поки не підняв на поверхню абсолютно новий проєкт України, Революцію гідности не можна вважати закінченою. І те, що у ній вмре і що народиться, може мати вплив на всю Европу і весь світ, хоч ні Европа, ні світ цього не чекають і не бажають.

На наших очах відживає устрій, в якому забагато фальшу, забагато хибної мотивації, котра ділить спільноту вздовж і впоперек, забагато економічного здирства, прикритого розпатякуваннями про „вільний ринок“. Забагато вгодження часові, який катастрофічно втрачає критерії розрізнення між добром і злом. І замало чести і совісти, замало відповідальности перед наступними поколіннями, перед Землею, замало розуміння, що кожна провина батьків, навіть найменша, неминуче повертається до дітей і внуків.

І коли індивідуальні провини – їх можна назвати гріхами – переповзають на суспільний рівень, набувають значення системи і загрожують стати критичною масою, вибухає революція. А те, що в історії людства було їх вже багато, засвідчує, що іншого способу змінити хибний світ просто не існує.

При цьому, на жаль, може статися, що найпродуктивніша революційна енергія України піде не на будуванння принципово іншого життя, а змарнується на подолання неправедного суспільного порядку, котрий навіть без революції врешті-решт занепав би.

Очевидно, що своєрідне продовження Майдану дуже скоро побачимо у стінах Верховної Ради VIII скликання, котра водночас буде носієм двох непримиренних якостей – нової і старої. Драматичного зудару між ними не уникнути, але це не найстрашніше. Головне – яким буде вислід того зудару. Та неприємна обставина, що депутатську більшість складатимуть люди нібито демократичні, нібито проґресивні, але не орієнтовані на докорінні зміни, на абсолютне оновлення економічних і моральних підвалин Української держави, не конче означає, що вчорашнє мислення, вчорашні уявлення про життя переможуть і на цей раз. Проти них стоятиме особлива меншість, котра готова вмирати за Україну на Майдані і в боях з російськими окупантами.

Яка сторона переможе на цій лінії поділу? Все залежатиме від того, на чиєму боці опиняться Президент і Прем'єр-міністер – опиняться насправді, а не вдавано. Неймовірно тяжким буде для них цей вибір – стати плечем до плеча з найпатріотичнішим середовищем України, з якого зродилися самовіддані добровольчі батальйони.

Не всіх ці батальйони в Україні влашто-

(Закінчення на стор. 16)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Путін визнав аґресію в Криму

БЕРЛІН. – 17 листопада Президент Росії Володимир Путін відкрито визнав, що російська армія блькувала українські військові частини в Криму перед проведенням „референдуму“ про незалежність півострова. Про це він заявив в інтерв’ю німецькому телеканалу ARD. На початку березня В. Путін стверджував, що озброєними людьми в Криму були „місцеві сили самооборони“. Він також заявляв, що таку уніформу, яку вони носили і яка дуже схожа на російську, можна купити в будь-якій крамниці. *(„Українська правда“)*

Україна готова до війни

КИЇВ. – 16 листопада Президент України Петро Порошенко заявив в інтерв’ю німецькому щоденникові „Більд“, що не боїться війни з російськими військами, й Україна готова до сценарію тотальної війни в разі їхнього нападу. Українська армія зараз у набагато кращому стані, ніж п’ять місяців тому, Україна має підтримку всього світу, а вояки засвідчили, що здатні захистити Україну. Останніми днями в Україні говорять про дедалі більше ознак того, що Росія в захопленій сепаратистами та її військами частині Донбасу може готувати новий масований наступ на інші території України. Москва ж продовжує заявляти, що її військ і бойової техніки на Донбасі немає і що вона ніяк не причетна до дій підтримуваних нею збройних сепаратистів. *(Радіо „Свобода“)*

Україна купуватиме вугілля у США

КИЇВ. – 17 листопада компанія „Центренерґо“ провела зустріч з представниками американської компанії „Recursion Ventures“, під час якої обговорювалася можливість постачань на українські електростанції вугільної продукції з США. Головну увагу було приділено базовим технічним характеристикам вугілля, умовам і термінам постачань та ціновим пропозиціям „Recursion Ventures“. На завершення зустрічі сторони висловили надію на плідне взаємовигідне співробітництво та швидке вирішення проблемних питань. *(„Укрінформ“)*

Українці перемагають

ГАМБУРҐ. – 15 листопада Володимир Кличко у поєдинку з болгарином Кубратом Пулевим переміг суперника нокавтом у п’ятому равнді і захистив титул чемпіона світу за версією IBF. На відбірковому етапі чемпіонату з футболу „Евро-2016“ 15 листопада в Люксембурґу, на стадіоні „Жозі Бартель“ збірна України перемогла команду Люксембурґу з рахунком 3:0. На зимову перерву дружина йде з хорошим точковим запасом, а наступну гру українці матимуть на виїзді проти Еспанії. *(„Чемпіон“)*

Терористи ведуть обстріли

АВДІЇВКА, Донецька область. – Впродовж 17 листопада терористи 13 разів обстріляли позиції українського війська. Найбільш напружена ситуація в районі Авдіївки, де українські підрозділи протягом тривалого часу забезпечують оборону стратегічного об’єкту. Терористи вели мінометні обстріли українських підрозділів у Ґранітному, Заможному та Орловському, обстріляли житлові квартали Дебальцевого, вели артилерійський вогонь по новому терміналу Донецького летовища. *(УНІАН)*

Збирають уламки літака

АМСТЕРДАМ. – Представники служб безпеки Голяндії 17 листопада повідомили, що на місці падіння маляйзійського літака на сході України почалося робота збирання уламків лайнера. Представники самопроголошеної „ДНР“ почали розпилювати уламки літака, аби їх було зручніше вивозити. Голяндські слідчі стежать за цим процесом, який може тривати кілька днів. Раніше експерти не змогли почати роботи на місці катастрофи „Боїнґа“ через відсутність домовленості з терористами, які контролюють район падіння літака. Літак авіакомпанії „Malaysia Airlines“ був збитий 17 липня над територією, контрольованою проросійськими силами. *(Бі-Бі-Сі)*

СПРОБА УЗАГАЛЬНЕННЯ

II. Війна як плата за свободу

Володимир Лановий

Імперська Росія, країна-аґресор, давно виношувала пляни шматування території України. Вона була незадоволена куснем пирога за результатами розпаду СРСР. Імперія позбулася багатьох територій і втратила контролю над значними акваторіями Чорного, Озівського та Балтійського морів.

Така психологічна атмосфера активно роздмухувалася у російському суспільстві з приходом до влади Володимира Путіна 14 років тому.

Людям нав’язувалася думка, що з розпадом Радянського Союзу росіян обдурили, обікрали й принизили. Отже, за будь-яких обставин потрібно „встати з колін“.

У такий же спосіб згуртовував навколо себе скривджених Версальським мирним договором німців Адольф Гітлер. В умовах масового шовіністичного психозу В. Путінові легше було мобілізувати суспільство на підготування до війни і загарбання територій.

Спершу Росія покращила свої володіння у Придністров’ї та на Кавказі, вважаючи також підлеглими собі території Білорусі та Казахстану. Тепер, здійснивши глибоку попередню роботу з руйнування української системи безпеки і розвалу економіки, Москва приступила до захоплення наших суверенних земель.

Визначальним для Росії є завдання перегляду кордонів на Сході Европи, які склалися після розпаду СРСР, тому не можна виключати її плянів з реальної окупації майже половини України, позбавлення її державного суверенітету, а також аґресії на узбережжі Балтійського і Чорного морів.

Крім політичних, Москва мала й економічні вигоди від захоплення територій на нашому південному сході і Криму або, як мінімум, від розгортання кривавого побоїща на цих землях.

Передусім її цікавить безкоштовне використання морських портів, транспортних систем, територіяльних вод, шельфу, проток та інших об’єктів морської, берегової та сухопутної інфраструктури.

Вона також поставила за мету зруйнування плянів здобуття Україною повної енерґетичної незалежности, яке ставало можливим після розгортання видобутку нафти і газу на кримському шельфі Чорного моря і початку експлуатації свердловин сланцевого газу у Донецькій, Луганській та Харківській областях.

Це зруйнувало б монополію Росії в енерґетичному просторі Европи й України і закінчило б панування В. Путіна на російській землі. Хоча Кремлеві вдалося зламати ці пляни, він зарано зрадів. Росія назавжди втратила український газовий ринок, що може зробити суттєвий внесок у процес неминучого банкрутства „Газпрому“.

Росія сама відмовилася постачати газ в Україну. Тобто Москва запровадила санкції проти самої себе, як та удовиця, яка сама себе відшмагала. Якщо у керівників цієї країни залишилася хоча б частка здорового глузду, вони обов’язково будуть просити поступок в України з газового питання.

Крім того, Росія давно виношувала пляни чергового переселення українців у Сибір для освоєння безмежних порожніх територій і як протиставлення притокові китайців. Завдяки окупації Криму і частини Донбасу плян почав здійснюватися.

Жителі цих реґіонів, які побажали еміґрувати до Федерації, отримують документи на проживання саме у Сибіру і Далекому Сході – без будь-яких попередніх узгоджень.

Тепер, після початку протистояння на сході України, головні внутрішні проблеми, включаючи поставлені Революцією гідности, відійшли на другий плян. Перед нами постав ворог іншого масштабу – мілітаризована путінська Росія.

Усвідомлення цього відбулося з запізненням. Українська держава виявилася неготовою вести бойові дії. Як можна назвати армію і внутрішні війська, які опустили руки в Криму і залишаються у тіні бойової активности нереґулярних військових частин – вихідців з Майдану добровільних батальйонів?

Неготовність Збройних сил України ще можна віднести до багаторічної цілеспрямованої диверсії з боку донецьких корупціонерів-зрадників. Однак, скільки місяців може сьогоднішнє урядове й воєнне керівництво виявляти неспроможність організації ефективних тактичних дій і належного тилового забезпечення?

На початку 1990-их років українське військове угруповання було найпотужнішим у СРСР і за чисельністю, і за складом зброї. Київ не бачив загроз суверенітетові, а Москва тим часом вивозила з України ешелонами найціннішу зброю, військове обладнання, засоби зв’язку, готові проєкти, різні секретні матеріяли.

Неприпустимо безпечною була і згода залишити більшу частину кораблів військово-морського флоту, команди яких присягнули на вірність Росії, у Севастополі, а згодом передати Росії й військову базу у цьому місті.

Саме така поступка Борисові Єльцинові привела до того, що в руках у ворога опинився „ніж“ – севастопольське військо, яким був завданий удар нам у спину.

Ця поступка також суперечила принципам виходу республік з складу СРСР, ухваленим у Біловезькій пущі. Відповідно до них кожна країна успадковувала майно колишньої держави, що перебувало на території відповідної республіки.

Мабуть, перший український Президент України Леонид Кравчук задобрював росіян, побоюючись їх зневаги до договірних принципів і новоявлених суверенів. Він не висунув зустрічних компенсаційних позовів Росії, сподіваючись, що опоненти будуть нам вдячні. Вони ж з того часу тримали камінь за пазухою. Народ України у той час промовчав, не маючи віри в те, що його будуть слухати.

Тепер усе інакше. Люди постали за те, щоб їх почули, і війна стала народною. Ми не поступимося і клаптиком своєї землі. Сам народ, масово і добровільно, став на захист Вітчизни. Активісти революції взяли в руки зброю й організували матеріяльне забезпечення тих, хто на передовій лінії фронту проти окупантів.

Якщо хтось думає, що розігнав Майдан у Києві, то це не так. Майдан через контрреволюцію і російську окупацію переорієнтувався з внутрішніх державних проблем на зовнішні. Незалежність і цілісність країни – пріоритет.

Майдан є і буде, і громадянське суспільство довело свою спроможність. Воно двічі пройшло гартування: спочатку на Евромайдані, відтак на політий кров’ю землі Донбасу. Політики повинні це зрозуміти. Хоча чи зрозуміють вони – це їх власна проблема. Громадянське суспільство у спокої їх уже не залишить.

Неспроможність урядового та армійського керівництва організувати ефективні бойові дії у зоні Антитерористичної операції, які спричиняють невиправдані смерті наших самовідданих чоловіків і нещасних мирних людей, викликані корупційною сутністю влади.

Вже є перші звинувачені й засуджені генерали та офіцери, які наживалися на корупційних постачаннях зброї своїм, на розкраданні танків і бронетехніки, яку перепродавали аґресорові, на переданні секретної інформації росіянам і сепаратистам. Це воєнні злочини.

З іншого боку – поразки на фронті, безглузді облоги населених пунктів, які закінчуються пастками з величезними невиправданими жертвами і втратами дефіцитної зброї і техніки – вирок оперативному військовому керівництву.

Волонтери закривають дірки, за які отримують високі платні люди з зірками на пагонах. Утримання фронту досягається великим героїзмом окремих підрозділів та вояків.

У керівництві системи оборони і національної безпеки повинні працювати професіонали. Таких треба шукати і призначати на державні посади. Громадянське суспільство їм допоможе і не дозволить робити закулісні махінації.

Треба створювати державні тилові підприємства і механізми фінансування армії та інших військових частин. Чи ми чекаємо нових нападів до зубів озброєної Росії?

Росія як авторитарна імперія не може не пригнічувати інші народи і не вести військових дій. Військово-промисловий комплекс (ВПК) України повинен працювати і продавати свою продукцію. Є багато потужних лобістів, які про це дбають.

Для успіхів російського ВПК потрібні війни. Маштаби цього комплексу, успадкованого від СРСР, настільки великі, що вони не можуть задовольнятися лише випуском продукції для потреб

(Закінчення на стор. 7)

ПОГЛЯД ЗІ СТОРОНИ

Дух нашого часу

На європейців чекає непевне майбутнє на континенті, котрий, за іронією долі, став уразливішим до війни, ніж це було перед поваленням Берлінського муру – стверджує у нижче вміщеній оглядовій статті ЕДВАРД ЛУКАС, один з найвідоміших сучасних британських публіцистів і аналітиків, кореспондент лондонської „The Economist" в Центральній і Східній Европі, автор декількох досліджень, присвячених економічному і політичному життю Росії початку XXI ст.

Ще до того, як 25 років тому Берлінський мур було повалено, державу, що його збудувала, вже взяли в облогу. На вулиці Ляйпціґу вийшли десятки тисяч мешканців Східньої Німеччини, скандуючи „Wir sind ein Volk!" („Ми один народ!") наперекір комуністичній владі. На той час Східня Німеччина стала схожа на котел без клапана спуску повітря: її пригноблений народ прагнув кардинальних реформ – гласности та „перестройки", ініційованих Михайлом Ґорбачовим у Радянському Союзі.

Під час своєї візити до Східнього Берліну М. Ґорбачов дав зрозуміти, що йому не подобається відмова Німецької Демократичної Республіки рухатися в історично закономірному напрямку. Радянські війська створили німецьку маріонеткову державу, але вона не мала шансів на існування без підтримки Кремля.

Поки припертий до стінки режим намагався відвернути неминуче, чиновник на ім'я Ґюнтер Шабовскі зачитував текст на прес-конференції. Він мав оголосити про незначні зміни у правилах пересування громадян. А насправді ж сказав, що всі мешканці Східньої Німеччини можуть будь-коли без дозволу виїжджати за кордон. Того самого вечора вони кинулися до муру, що був їхньою в'язницею з 1961 року. Спантеличені прикордонники, які ще кілька днів тому мали право відкривати вогонь за таке порушення (за роки його існування таким чином загинуло чимало людей), марно чекали наказу не пропускати втікачів.

На тлі нестримної радости забулися всі табу. Люди дерлися на стіну, танцювали на Бранденбурзьких воротах і незабаром, хапаючи все, що потрапляло під руку, стали трощити ненависну бетонну огорожу. У Східній і Західній Европі панувало піднесення. Починалася нова епоха демократії та свободи, зникли тінь холодної війни та загроза ядерного знищення.

Як журналіст-фрилансер, що заробляв на життя за залізною завісою, я також тішився. Мене переслідували таємні служби, заарештовували, допитували з застосуванням сили. Бачив, як шантажували і залякували моїх друзів, як пропаща комуністична система руйнувала безліч життів.

Тож я, як і мільйони інших людей, сподівався, що судний день не за горами. Комуністи вірили, що історія на їхньому боці, однак, вона поховала їх. Зникли похмурі сірі аґенти таємних служб, огрядні бюрократи з державних підприємств і партійні боси з їхньою патосною риторикою, ганебними таємницями та відразливими лицемірними привілеями.

А тут у змаганні між Заходом і Сходом переміг Захід. Свобода, демократія, верховенство права і системи безпеки, засновані на довірі та дружбі, взяли гору над підупалою радянською імперією, побудованою на страсі й брехні. Про вороття, поза сумнівом, не могло бути й мови…

Якими ж райдужними були ті надії! І якими ж порожніми видаються вони тепер, чверть століття по тому...

Випробування об'єднанням

Життя десятків мільйонів мешканців колись поневолених країн після падіння Берлінського муру поліпшилося. Люди можуть вільно говорити, їздити, досліджувати. Українці, особливо молоді й талановиті, мають можливості, про які їхні батьки навіть не мріяли. Попри всі негаразди: війну, окупацію, економічну розруху і корупцію, ніхто насправді не хоче повернення репресій і стаґнації епохи Щербицького.

Однак, в іншій площині на европейців чекає похмуре й непевне, а можливо, й жахливе майбутнє на континенті, який, за іронією долі, більш уразливим до війни, ніж до падіння Берлінського муру.

Холодна війна була моторошною, все ж в останні роки вона забезпечила своєрідну стабільність В Европі. Марґарет Течер і Рональд Рейґен перетворили Атлантичний альянс на найбільше в історії міжнародне партнерство. Кремль – колишній центр загрозливої та ворожої імперії – став осередком реформ, де політики на кшталт М. Ґорбачова пропаґували універсальні цінности та спільну европейську домівку.

Я дуже скептично сприймав риторику Ґорбачова, бо здебільшого оцінював СРСР за діями, а не за словами. На мою думку, справжнім тестом на щирість для реформаторів були не внутрішні зміни, а готовність звільнити поневолені держави, зокрема вивести окупаційні війська й дозволити країнам вільно вирішувати власну долю. Це сталося радше випадково, аніж свідомо, і лише завдяки активній підтримці та політичному тискові з боку Заходу. У випадку України все те відбувалося на тлі обіцянок, що були дані дуже легко, а пізніше ганебно порушені.

Від 1989 року сталося чимало змін, хоча не всі виявилися позитивними. Німеччина перетворилася на непередбачуваного економічного велетня, який вірить у те, що здатний протистояти загрозі войовничої Росії. Колишня радянська імперія, де 1989 року Західні цінності нібито взяли гору, тепер поділена на окремі держави, що або тремтять перед російською аґресією на чолі з Володимиром Путіним, або скорилися їй. Атлантичний альянс розвалюється через ізоляціонізм і слабке президентство Барака Обами.

Держава, що найбільше виграла від падіння муру, стала непевним союзником. Залізна Анґела Меркель очолює 80-мільйонну країну, що нині є найсильнішою в Европі. Вона затьмарює нещасного Франсуа Оланда та обтяженого проблемами Дейвида Кемерона.

Промислова льокомотива Німеччини підтримує евро – не надто успішну єдину валюту Европейського союзу. Наразі очевидно, що европейська політика не може впоратися з німецькою силою на тлі слабкости решти країн. Давнішня угода, заснована на рівноправному партнерстві між Францією та старою Західньою Німеччиною, була стабільною, а от новий порядок в Европі – ні.

У питаннях економіки в Брюселі кермує Берлін. Інші країни дедалі більше протестують проти цього. У своїй економічній слабкості вони винуватять – може, й несправедливо – жорсткі норми Німеччини щодо державного боргу і бюджетного дефіциту.

Однак, в інших, важливіших царинах нова Німеччина не буде европейським провідником. Колишня Західня Німеччина була европейським якорем Атлантичного альянсу. Нині все інакше. Розв'язавши дві світові війни, вона ставиться до військових місій зі зрозумілою осторогою, схиляючи Европу до пацифізму перед лицем відвертої аґресії.

Німечччина укладає угоди з Китаєм, Іраном і Росією, підриваючи єдність ЕС. Розплачуються за це прикордонні европейські держави. Більшість з них сумніваються в готовности Німеччини підтримати їх на противагу Росії. Щоправда, А. Меркель справді намагається налаштовувати німців на боротьбу. Зокрема вона відіграла важливу ролю у прийнятті Евросоюзом рішення щодо певних санкцій проти Кремля у зв'язку з анексією Криму.

Однак Німеччина скована енерґетичними зв'язками з Росією, які старанно налагоджував попередник А. Меркель Ґергард Шродер. Полишивши посаду канцлера, він непогано влаштувався в німецько-російській газовій компанії. Відтоді неймовірно упереджено захищає свого друга В. Путіна, називаючи його „бездоганним демократом".

Правда в тому, що чимало членів його введеної в оману Соціял-демократичної партії, яка входить до урядової коаліції А. Меркель, вважають Росію меншим злом порівняно зі США. Тож від часів холодної війни, коли мешканці Західньої Німеччини усвідомлювали, що лише американські, британські та французькі війська вбе-

(Закінчення на стор. 13)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Буде нове свято

КИЇВ. – 13 листопада Президент України Петро Порошенко підписав укази про відзначення щорічно 21 листопада Дня гідности та свободи. Крім того, 22 січня, як і раніше, Україна святкуватиме День Соборности України. Раніше Президент підписав указ про відзначення 14 жовтня Дня захисника України. *(Прес-служба президента)*

Новий президент „Могилянки"

КИЇВ. – 17 листопада новим президентом Національного університету „Києво-Могилянська академія" став Андрій Мелешевич. За його кандидатуру проголосували 305 (65.9 відс.) виборців. Всього у виборах взяли участь 463 виборці. А. Мелешевич – доктор філософії, політолог, професор, декан факультету правничих наук академії з 2005 року. Попередній президент Сергій Квіт з лютого став Міністром освіти і науки України. *(„Українська правда")*

Лети з Криму незаконні

КИЇВ. – Авіолети з окупованої території Криму є незаконними, авіокомпанії, які здійснюють рейси до Криму, можуть підпасти під міжнародні та українські санкції. Про це повідомив 17 листопада прес-секретар Міністерства закордонних справ України Євген Перебийніс. Він закликав вірменських колег не приймати авіорейси компанії „Грозний-авіо" з окупованого Симферополя, зазначивши, що російська влада вдалася до хитрощів, щоб приховати незаконність летів з Криму, здійснивши проміжне приземлення літака в російському місті Анапі. *(УНІАН)*

Створено фільм про Довженка

ОДЕСА. – Створення 26-хвилинного художньо-документального фільму „Олександр Довженко. Одеський світанок" завершилися в Одесі. Фільм створений за сценарієм Костянтина Коновалова, а режисером став молодий випускник Київського університету кіна й телебачення Артем Антонченко, який отримав президентський ґрант на 400 тис. грн. Саме колишня Одеська кінофабрика дала світові великого режисера, мислителя й патріота О. Довженка. Успіх прийшов до нього у 1928 році після виходу на екрани фільму „Звенигора". Ідея належала Юркові Тютюнникові, який у співавторстві з Майком Йогансеном написав сценарій фільму. Невдовзі імена сценаристів були вилучені з титрів, бо обох їх більшовики розстріляли у 1930-их роках. *(Сергій Горицвіт)*

Ебола може дійти до України

КИЇВ. – Виконуючий обов'язки Міністра охорони здоров'я Василь Лазоришинець заявив на пресконференції 10 листопада про велику ймовірність того, що в Україну може потрапити вірус Ебола. „Коли ми почали з'ясовувати ситуацію, то виявилося, що в нас одних тільки студентів-медиків є 3,500, які приїхали з західньої Африки. У нас є 100 тис. моряків, які плавають усіма усюдами, у нас понад 2,500 осіб становить контингент миротворчих військ, які перебувають саме в тому африканському реґіоні", – сказав В. Лазоришинець. У зв'язку з цим Міністерство охорони здоров'я України працює спільно з прикордонниками, авіокомпаніями, щоб вчасно виявляти підозрілих пацієнтів й ізолювати їх. *(Бі-Бі-Сі)*

До України йде вугілля з Африки

КИЇВ. – 10 листопада в Україні розвантажили перші 8,000 тонн вугілля з третьої партії з Південно-Африканської Республіки (ПАР). Про це повідомила начальник прес-служби „Міненерґовугілля" Ганна Дудка. Загалом для забезпечення роботи українських тепло-електростанцій у осінньо-зимовий період Україна потребує 6 млн. тонн вугілля. Уряд України уклав договір з ПАР на постачання приблизно 1 млн. тонн вугілля. 24 жовтня в Іллічівський порт Одеси прибуло судно „Scotian Express" з першою партією енерґетичного вугілля марки „А" і „Т" з Південно-Африканської Республіки. *(Українські національні новини)*

АМЕРИКА І СВІТ

МакКейн критикує Обаму

ВАШІНҐТОН. – 15 листопада Сенатор Джон МакКейн назвав Президента США Барака Обаму відповідальним за ненадання Україні зброї. „Коли я кажу своїм виборцям, що після того, що робить Путін, ми все ще не надали українцям зброю, вони в це не вірять. Вони не вірять, що ми можемо спостерігати, як українці вмирають – у той час, як ми навіть не надаємо їм зброю для захисту. Історія судитиме цього нашого Президента не тільки як невдаху, але як того, хто відповідальний за загибель невинних українців", – сказав Дж. МакКейн. Він вже вкотре закликав США забезпечити Україну „військовими можливостями для захисту своєї суверенної території і протистояння аґресії Путіна". Сенатор вважає, що Білий Дім своєю нерішучістю подає небезпечний сиґнал іншим диктаторам і аґресорам, „які вважають, що зможуть поставити вільний світ на коліна". *(Радіо „Свобода")*

Збройні сили США оновляться

ВАШІНҐТОН. – Секретар Департаменту оборони США Чак Гейґел заявив 15 листопада, що „дуже аґресивна поведінка Росії в останні кілька місяців викликає побоювання. Це тривожно для США, для всього вільного світу". На переконання керівника Пентаґону, „тепер інші часи, коли всі країни повинні відповідати" за свої кроки. Ч. Гейґел повідомив, що в Збройних силах США відбудеться маштабна модернізація, бо США не можуть втратити перевагу перед арміями таких країн, як Китай і Росія. В рамках нової „Ініціятиви оборонних іновацій" Пентаґон має намір звернутися за підтримкою проєкту до університетів і підприємців. За словами Ч. Гейґела, пляни модернізації можуть привести до технологічного стрибка, подібного до винайдення атомної зброї в 1950-их роках або технології літаків-невидимок „Stealth". *(„Німецька хвиля")*.

НАТО матиме нове військо

БЕРЛІН. – Міністерство оборони Німеччини повідомило 14 листопада, що країни-члени НАТО плянують створити у 2015 році збройні сили швидкого реаґування, щоб дати „зрозумілий сиґнал Москві". Штаб нового з'єднання Альянсу буде тимчасово розташовуватися на базі німецько-голяндського корпусу в Мюнстері. Командувати ним буде протягом того першого року діяльности німецький генерал-лейтенант Фолькер Гальбавер. Підпорядковані йому сухопутні сили в разі необхідности будуть зміцнюватися підрозділами бойової авіяції і десантників з Франції та Еспанії. У Польщі та Прибалтиці є побоювання, що Росія буде використовувати російські меншини, щоб дестабілізувати НАТО і Европейський союз. Таким чином, на додаток до американців, вже й французи і британці наполягають, що час подати зараз відчутний „сиґнал" Москві. *(„Дзеркало тижня")*

Помер Каха Бендукідзе

ЛОНДОН. – 13 листопада у британській столиці помер знаменитий автор грузинських економічних реформ, підприємець, колишній Міністер економіки Грузії, засновник „Вільного університету" Каха Бендукідзе. Причиною смерти стала серцева недостатність. К. Бендукідзе після „Революції троянд" у Грузії очолив Міністерство економіки, відтак став міністром з координування економічних реформ. Основою концепції міністра стало залучення інвестицій шляхом продажу державної власности і полегшення умов для ведення середнього та малого підприємництва. Після повалення режиму Віктора Януковича К. Бендукідзе багато разів приїжджав до Києва, писав статті для українських газет і журналів, радячи українцям перестати вибирати до влади популістів і починати боротися з корупцією і бюрократизмом. Він застерігав, що при нинішньому рівні державних витрат Україну в економічному розвитку обжене Молдова, і українці будуть їздити туди працювати. *(Українські національні новини)*

З ХРИСТИЯНСЬКОГО ПОГЛЯДУ

Хто не любить України, той не любить Бога

Любомир Гузар,
кардинал, Верховний Архиєпископ-емерит Української Греко-Католицької Церкви

У 30-40-их роках минулого століття у Львові, в церкві Св. Петра і Павла, служив священик Ярослав Чеменринський. Відомий як великий патріот. За це був переслідуваний різними окупаційними силами, які в ті часи панували у Львові. Коли його ув'язнили в тюрмі на Лонцького, переніс жорстокі катування.

Я був би вдячний шановним читачам, які могли б подати докладнішу інформацію про цього священика. Однак, сьогодні можу і хочу розповісти про одну деталь з його життя, яку дуже добре пам'ятаю.

Як заведено, о. Я. Чемеринський з нагоди своєї першої після священичого рукоположення урочистої Святої Літургії надрукував святі образочки-пам'ятки, які роздавав усім присутнім у храмі на цьому Богослужінні.

Такий образочок я мав нагоду бачити на власні очі багато років згодом. На звороті був напис, який я використав для назви для цього матеріялу: „Хто не любить України, той не любить Бога".

Як мені оповідали декотрі з тих, хто одержав образочок з рук о. Я. Чемеринського, більшість були захоплені такими словами. Дехто, одначе, вважав їх занадто націоналістичними. Можна легко передбачити, як ці слова сприймали вороги нашого народу, які в середині минулого століття окупували наш край і за них мучили священика-патріота…

Повертаюся до тих слів, бо переконаний, що вони правдиві й актуальні. Уявімо собі, яка була б наша реакція, якби ми почули ось такі слова: хто не любить батька й матері – той не любить Бога. Заповідь Божа велить нам шанувати та любити своїх батьків.

На сторінках Святого Євангелія читаємо, як Ісус Христос, наш Божественний Учитель, картав фарисеїв за те, що відмовлялися дбати про своїх батька і матір. Добро, яким мали послужити батькам, вони нібито передавали на Єрусалимську святиню, як то кажуть, „на Боже" (пор. Мр. 7, 11-13).

Ми, люди, не вибираємо собі батьків, а одержуємо їх як дар від Бога. Подібно ми не вибираємо народу, в якому народжуємося. Такий вибір робить сам Господь. Від Нього залежить, до якого народу ми належимо.

Тому, як наших батька і матір, маємо любити рідний народ – нашу Батьківщину. Хто не любить народу, в якому народився, так само, як той, хто не любить своїх батьків, – ображає свого Творця.

Кожна людина є членом якогось народу і з тим народом повинна мати особливий зв'язок. Космополітизм – твердження, що людина належить до всіх народів або не належить до жодного народу, – це, властиво, обман.

Люди належать до всього людства, але як члени конкретних народів.

Отже, любити свій народ, свою Батьківщину – це Божа заповідь. Шанувати членів інших народів – це частина християнської чесноти патріотизму.

Чому я хотів обміркувати цю тему?

Український народ пробуджується до нового існування. Упродовж довшого часу ми ділилися або нас ділили для того, щоб над нами панувати. Внаслідок певних неґативних обставин ми сьогодні поділені реґіонально, соціяльно, культурно, навіть церковно.

Стоячи на порозі великих змін на краще, ми мусимо ці поділи подолати. Як це зробити? Ми повинні стовідсотково використати дану Богом прикмету, що всі ми є синами й доньками одного народу.

На тлі нашої належности до одного народу (яка має Господнє походження) усі інші відмінності бліднуть, не мають великого значення. Першорядним і загальнообов'язковим засобом справжньої народної єдности є Божа заповідь.

(„Українська правда", 14 листопада)

НА ТЕМИ ДНЯ

Небезпечно бути українцем в Росії

Андрій Коваль

Від 2011 року в Росії фактично зупинена діяльність федеральних українських об'єднань. Замість закритого за рішенням суду Об'єднання українців Росії (ОУР) протягом майже двох років представники української громади намагаються зареєструвати нову організацію – Український конґрес Росії, котрий під різними надуманими приводами досі не зареєстрований. Українську громаду на федеральному рівні ніхто не представляє, окрім „кишенькової" Федеральної національно-культурної автономії українців Росії, створеної замість ліквідованої національно-культурної автономії.

В Росії існує понад 100 зареєстрованих українських організацій, але відсутність федерального об'єднання ускладнює їхню діяльність. Водночас посилюються емоційне та моральне навантаження на діяспорян, недовіра з боку уряду та відверті юридичні утиски. Кожен українець в Росії працює, платить податки, є повноцінним членом громадянського суспільства, але зазіхання з боку держави на право бути українцем й представляти свою національну меншину на офіційному рівні сприймається неґативно. Ця „бюрократична війна" з українськими організаціями є лише частиною загального неґативу, котрі українці в Росії відчувають щодня.

Другим чинником є протистояння в інформаційному середовищі. Кожен українець, змушений протягом довгого часу сприймати інформаційну війну проти України в російських засобах масової інформації. Активна фаза цієї медіа-війни триває вже понад 10 років. Вона викликала зростання загальної напружености в суспільстві.

Інформаційна війна проти України значно активізувалася під час Евромайдану, досягла апогею з початку анексії Криму і тепер набрала найвищого розмаху, зважаючи на загибель в Україні багатьох російських військових, котрі офіційно там не воюють. В цій ситуації представників української громади в Росії стають заручниками свого походження. Моральна складова цієї проблеми значно складніша, ніж здається. З початком бойових дій стає дедалі складніше відповісти на запитання до українців в Росії: „За кого ти?".

Українські реґіональні об'єднання продовжують працювати в національно-культурному напрямку, також працюють з біженцями спільно з міґраційною службою в своїх реґіонах. Приводом звернення до української діяспори стала неможливість міґраційної служби впоратися з великим потоком біженців.

Право об'єднання на проведення культурно-просвітницьких чи наукових заходів вимірюється виключно позицією окремого чиновника, його ставленням до України загалом. Якщо в одному реґіоні українцям дозволяють проводити зібрання та навіть забезпечують охорону, то в іншому забороняють виступи фолкльорних колективів з народними піснями й танцями, звільняють з роботи активістів української

(Закінчення на стор. 18)

Виправлення помилки

У числі „Свободи" від 14 листопада на сторінці „Вісті Фундації імені Івана Багряного" через недогляд залишено давню дату і число сторінки. Має бути „Листопад 2014 року, ч. 170". Помилку вже виправлено на інтернет-сторінці „Свободи".

Відбулася зустріч...

(Закінчення зі стор. 1)

ки та на дебати в справі ґльобального потепління. „Але це ваша зустріч, і кожен може порушити будь-яку тему“, – додав Т. Ебот.

У дводенній зустрічі взяли участь провідники 19 найбільших країн світу та Европейського союзу. Країна, яка приймає саміт, має право запрошувати й інших учасниць, які не є членами G20. Цього року Австралія запросила на зустріч Бірму, Еспанію, Мавританію, Нову Зеляндію, Сенеґал і Сінґапур.

Перед початком зустрічі Президент США Барак Обама заявив, що Сполучені Штати, як єдина супердержава світу, відіграють провідну ролю в протистоянні аґресії Росії в Україні. „Ця агресія є загрозою всьому світові, як засвідчила жахлива трагедія зі збитим маляйзійським „Боїнґом“ у липні над Донбасом“, – сказав Б. Обама.

Пізніше, вже за підсумками зустрічі „Великої двадцятки“, Президент США запевнив, що санкції, запроваджені країнами Заходу проти Росії через її визначальну ролю в українській кризі, діють „досить сильно“. „Ми маємо й інші можливості, і наші фахівці постійно аналізують механізми, які дозволять збільшити тиск у разі потреби“, – наголосив американський керівник. Він також сказав, якими мали б бути конструктивні дії Росії для розв’язання української кризи. „Ви не вторгаєтеся в інші країни, не фінансуєте маріонеток і не підтримуєте їх на шляху, який руйнує країну, що має механізми для проведення демократичних виборів“, – відзначив Б. Обама.

Виступаючи на прес-конференції, Президент Европейської ради Герман Ван Ромпей наголосив, що Москва повинна зупинити потік військ і озброєнь з Росії на територію України і вивести війська, які вже там перебувають.

Прем’єр-міністер Великої Британії Дейвид Кемерон під час зустрічі з журналістами висловив припущення, що російський Президент Володимир Путін усвідомлює, що перебуває „на роздоріжжі“ щодо можливости розв’язання кризи в Україні. „Якщо він далі дестабілізуватиме Україну, будуть наступні санкції, додаткові заходи, і будуть зовсім інші взаємини між европейськими країнами і США з одного боку, і Росією з іншого. Але він також знає, що є інший шлях, яким він міг би слідувати. Він міг би визнати, що Україна є єдиним політичним простором, і що цей політичний простір потребує поваги і повинен мати можливість самостійно ухвалювати рішення про власне майбутнє“, – наголосив Д. Кемерон.

За його словами, европейські країни і США єдині у ставленні до цієї кризи і сповнені рішучости не допустити „замороженого конфлікту на европейському континенті“.

В. Путін, який також брав участь у зустрічі в Брісбені, заявив напередодні її відкриття, що західні санкції проти Росії суперечать принципам „Великої двадцятки“, і є „помилкою“.16 листопада Президент Росії Володимир дочасно залишив зустріч у Брісбені, де західні провідники нищівно критикували його за згубну ролю Москви в українській кризі. Російські медіа згодом передали слова В. Путіна, який

Момент антипутінського віча у Брісбені. (Фото: Ліана Сліпецька)

мотивував свій демарш довгим перелетом і потребою „відіспатися“ перед початком нового робочого тижня.

Швидше за все, В. Путін не витримав загальної атмосфери відчуження від нього, особливо після того, як Прем’єр-міністер Канади Стівен Гарпер сказав з усією прямолінійністю: „Забирайтеся геть з України!“. На це нібито В. Путін відповів звичною для нього брехнею: „Не можемо забратися, бо нас там нема“.

Канцлер Німеччини Анґела Меркель після зустрічі з австралійським прем’єром Т. Аботом 16 листопада наголосила на важливості переговорів з Росією, незважаючи на невдоволення Заходу позицією Кремля щодо України. „Важливо використовувати будь-яку можливість для діалогу“, – підкреслила А. Меркель.

При цьому вона відмовилася розкривати подробиці розмови з В. Путіним, лише зазначила, що вони обговорили ситуацію в цілому.

Однак, виступаючи 17 листопада в науководослідному центрі в Сіднеї, Канцлер А. Меркель заявила, що економічні санкції проти Росії будуть застосовуватися „у необхідному маштабі і настільки тривало, наскільки це буде потрібно“.

„Хто б міг подумати, що 25 років після повалення Берлінської стіни, після „холодної війни“, після закінчення поділу Европи, а також поділу світу на два табори щось подібне може відбуватися в самому серці Европи? – прокоментувала ситуацію в Україні А. Меркель. – Не можна дозволити, щоб запанувало старе мислення, мислення в рамках теорій впливу, коли порушується міжнародне право. Я переконана, що воно не запанує“.

Під час обох днів зустрічі „Великої двадцятки“, українці, які проживають в Австралії, проводили масові віча проти приїзду Президента Росії В. Путіна на цю зустріч.

(За повідомленнями засобів масової інформації)

Українці Австралії протестують проти аґресивної політики Москви. (Фото: Стефан Романів)

АМЕРИКА І СВІТ

США і Китай підпишуть важливі угоди

НЮ-ЙОРК. – 12 листопада газета „The Wall Street Journal“ повідомила, що США і Китайська Народна Республіка домовилися підписати дві угоди, котрі виключатимуть можливість воєнних конфліктів між цими країнами. Одна з угод охоплює механізм повідомлення партнера про великі військові заходи. Друга встановлює правила поведінки при сутичках в морі і повітрі. Таким чином Президент США Барак Обама та Голова КНР Сі Цзінпін сподіваються вийти за рамки напружености, яка домінувала у взаєминах цих країн останнім часом. *(Українські національні новини)*

Афганістан – рекордсмен з опіюму

НЮ-ЙОРК. – Оприлюднений 12 листопада звіт ООН стверджує, що урожай опіюмного маку цього року в Афганістані досягнув рекордного рівня. Як повідомляють в Управлінні ООН з обігу наркотиків та злочинности, за минулий рік рівень виробництва опію в країні підвищився на 17 відс., а площа для посіву маку збільшилась на 7 відс. Основний урожай маку припадає на південь та захід Афганістану. США витратили близько 17.6 млрд. дол. у боротьбі зі збільшенням посіву опіюмного маку в Афганістані. Гроші виділялися на організацію боротьби з наркотиками, а також на фінансову допомогу афганським селам, які виживали за рахунок вирощування опіюму. Торік в Афганістані було виготовлено близько 5,500 тонн опіюму – це складає 80 відс. світового виробництва наркотика. *(Бі-Бі-Сі)*

Перська затока буде захищена

ЕЛЬ-КУВАЙТ. – 14 листопада, під час 13-ої сесії Ради співробітництва арабських держав Перської затоки, Генеральний секретар цієї організації Абдель Латіф аз-Заяні заявив, що збільшення випадків морської військової загрози спонукає до створення спільних військово-морських сил цього реґіону. Рада співробітництва арабських сил країн Перської затоки об’єднує всі шість монархій Арабійського півострова: Савдійську Арабію, Кувайт, Бахрейн, Катар, Оман і Об’єднані Арабські Емірати. *(Бі-Бі-Сі)*

Не бажали потиснути руку Путінові

БРІСБЕН. – 14 листопада, після прибуття Президента Росії Володимира Путіна до Австралії , Генеральний прокурор Австралії Джордж Брендіс і Генерал-губернатор Пітер Косґров не потиснули руки російському провідникові, щоб привітати його на зустрічі „Великої двадцятки“. Прокурор і губернатор перебували в декількох метрах від злітної смуги, однак, не зробили й кроку назустріч В. Путінові. Тим часом вони з широкими усмішками вітали Канцлера Німеччини Анґелу Меркель, а також Голову Китайської Народної Республіки Сі Цзінпіна. Також австралійські журналісти в черговий раз підтвердили схильність В. Путіна хизуватися. У Брісбені він роз’їжджав у найдовшому кортежі, в якому було на п’ять автомобілів більше, ніж у прем’єра Великобританії Дейвида Кемерона і на сім, ніж у господаря зустрічі Прем’єр-міністра Австралії Тоні Ебота. *(Радіо „Свобода“)*

Швеція посилить свою оборону

СТОКГОЛЬМ. – 14 листопада Головнокомандуючий Збройними силами Швеції Сверкер Йорансон заявив на прес-конференції, що Швеція має в своєму розпорядженні неспростовні докази вторгнення у її територіяльні води у жовтні чужоземного підводного човна. За словами С. Йорансона, йдеться про малу субмарину, яку зареєстрували сенсорні датчики. Крім того, в розпорядженні шведської влади є знімок характерних для занурення підводного човна повітряних бульок на воді і ультразвукове зображення відбитків на морському ґрунті. Належність субмарини все ще не встановлено. Прем’єр-міністер Швеції Стефан Льовен назвав інцидент з підводним човном „абсолютно неприйнятним“ і загрозливим для безпеки країни. Уряд у Стокгольмі має намір з наступного року збільшити витрати на оборону і запланував закупівлю винищувачів і підводних човнів. *(„Німецька хвиля“)*

Майдан кличе до єднання

В Українському Інституті Америки, в Ню-Йорку, до 10 листопада діяла незвичайна виставка „Майдан. Україна. Дорога до свободи", метою якої було показати світові правду про те, як Революція гідності змінила Україну, а також наскільки сильно російська пропаґанда вкорінилася у провідних країнах світу. На виставці були представлені документальні фотографії з Майдану, оригінальні щити, палиці, обгорілий одяг протестувальників, каски, маски, бруківка, усі ті підручні предмети, якими протестувальники змушені були захищатися від куль „Беркуту".

5 червня виставка з Майдану була показана в берлінському Музеї стіни. 10 липня ця виставка була відкрита під час „Українського тижня" у Лондоні. Представник Міністерства закордонних справ України Юрій Никитюк сказав на відкритті: „Мистецтво Майдану покликане стати складовою культурної дипломатії України, щоб світ побачив ці події очима митців". Організатори проєкту намагалися відтворити атмосферу Майдану і донести її до мешканців Лондону. Перед будівлею Лондонського відділення Асоціяції українців у Великій Британії було створено театралізований міні-Майдан з барикадою, шинами, палаючими бочками, „коктейлями для Молотова" та наметами, а гостей зустрічали перевдягнуті майданівці у касках і балаклавах. Було створено меморіял „Небесної сотні" з фотографіями загиблих, які нагадували відвідувачам, що прагнення України бути ближчою до Европи коштувало життя багатьом українцям.

На виставці в Ню-Йорку продавали гарно виданий альбом-каталог, щоб отримати гроші для допомоги Україні. Книгу відкривав лист родини Загоріїв з Києва, у якому були такі слова: „Шануємо героїв минулого, пишаємося героями сьогодення, сподіваємось на гідне покоління громадян майбутньої незалежної України". А в іншій залі інституту діяла фотовиставка Тараса Полатайка „Війна. 11 портретів", на якій до гостей звернулися важко поранені українські вояки.

Вражав документальний фільм творчого об'єднання „Вавилон-13" про Евромайдан, який безупинно демонструвався на великому екрані головної залі виставки. Можна багато читати про цю подію, бачити фотографії, але фільм здатний перенести глядача в гущу людей на Майдані, передати їхній гнів, страждання, надії. З страшної пожежі рятують полонених вогнем людей. На вулиці покотом лежать забиті й біля них мовчать у скорботі живі.

Виставка про Майдан, присвячена першій річниці Революції гідности, залишила відчутний слід у Берліні, Лондоні, Ню-Йорку. Слід очікувати показу її в інших містах світу як радикального засобу викриття брехні російської пропаґанди про події в Україні. Але виставка має й інше значення: вона наблизила Майдан до кожного закордонного українця, закликала усіх до єднання в організаціях опору аґресії незалежно від політичних програм та минулого цих організацій. Україна в усіх одна і настав час рішучої боротьби за неї. Також і неукраїнським спільнотам за кордоном виставка несе клич до єднання у протистоянні з Росією, котра стає усе більшою загрозою для світу.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році — Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич
Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by
the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800 **E-mail:** svoboda@svoboda-news.com
Fax (973) 644-9510 **Website**: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: $90.00 на рік, $50.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – $80.00 на рік, $45.00 на півроку.
Електронна версія (www.svoboda-news.com) – $40.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик ☎ (973) 292-9800 x 3040 **Fax** (973) 644-9510 **E-mail** adukr@optonline.net
Передплата	Володимир Гончарик ☎ (973) 292-9800 x 3040 **E-mail** subscription@svoboda-news.com

ІСТОРІЯ

Вірменській церкві в Бережанах – 250 років

Спільна молитва у Вірменській церкві. (Фото: Тетяна Будар)

Тетяна Будар

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – Міжнародна науково-практична конференція „Вірмени в соціокультурній еволюції українських земель" відбулася 26-27 вересня на відзначення 250-річчя Вірменської церкви св. Григорія. Конференція відбулася в конференц-залі підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України „Бережанський аґротехнічний інститут".

Представники вірменських громад, влади, заповідника, науковці з різних куточків України взяли участь у Молебні, який у старовинній церкві спільно провели вірменські й українські священики, зокрема Архиєпископ Української єпархії Вірменської Апостольської церкви Григрис Буніатьян, декан Бережанського деканату Української Греко-Католицької Церкви о. Михайло Бугай, настоятель Римо-католицького костелу свв. Апостолів Петра і Павла о. Андрій Ремінець, священнослужитель Вірменської апостольської церкви з Чернівців о. Нерсес Шахназарян. Зворушливо лунали молитви вірменською й українською мовами, спів хору „Ґлорія", виступи духовенства, представників заповідника, департаменту культури, релігій і національностей обласної адміністрації.

На відзначення славної дати церкву прикрасили мистецькі роботи вірменських та українських авторів Мирона Нестерчука, Олега Вартапедяна, Олега Шупляка й Любомира Кузяка, Оганеса Арутюняна.

Вірменська громада в Бережанах, як наголосив заступник директора з наукової роботи Державного історико-архітектурного заповідника Богдан Тихий, з'явилася в XVII ст., коли переслідувані турками вірмени масово оселялись на цих теренах. Вони утримували в Бережанах торгові склади східніх товарів (сукна, шовкових тканин), торгували худобою, займалися різними промислами, у тому числі – ювелірними, обробою шкіри, виготовленням свічок, мила. Громада обирала свого війта та судову владу, що керувалась вірменськими законами.

Вірменська церква в Бережанах.

Першу письмову згадку про вірменську громаду в Бережанах пов'язують зі згадкою про вірменського війта 1686 року. 7 травня 1746 року новий власник міста Олександер Чарторийський дозволив вірменам на місці старої дерев'яної церкви у центрі міста на вулиці, яку назвали Вірменською, збудувати нову – муровану з каменю й цегли у бароковому стилі. У 1764 році стараннями священика Деодата (Богдана) Горбаза будівництво храму св. Григорія завершили й огородили кам'яним муром. Образ св. Григорія в новій церкві прикрасив нішу над входом до храму.

У 1810 році Вірменська церква постраждала від пожежі. Відбудову та оновлення інтер'єру було здійснено в 1820-их роках стараннями катехита Ґеорґа Давидовича. У 1880 році храм реставровано заново. Мистецьке відтворення елементів здійснено у 1927-1928 роках, вікна замінено на вітражі за проєктом познанського мистця Яна П'ясецького, які виконала майстерня в Кракові.

Храм був центром духовного життя вірмен у Галичині й охоплював вісім повітів. Три настоятелі церкви стали львівськими архиєпископами: Самуель Степанович, Ісаак Ісаакович та Йозеф Теодорович. У 1897 році о. Й. Теодоровичу бережанці надали звання почесного громадянина міста.

У 2012-2014 роках в храмі проведено ряд консерваційних робіт. За гроші греко-католицької громади придбали й замінили покрівлю храму, встановили три хрести, подбали про відновлення кам'яного муру, металевої брами. Вірменська церква знову стане одним з центрів християнства, духовности, культури, збереження традицій.

У залі школи мистецтв з нагоди свята відбувся літературно-мистецький вечір, учасниками якого були камерний хор школи мистецтв, камерний ансамбль „Ґлорія", читці поезій вірменською мовою. Особливо зворушили звуки дудука – національного вірменського музичного інструмента. На екрані можна було побачити уривки документальних фільмів про Вірменію та її видатних людей, одним з яких став учасник Евромайдану св. п. Сергій Нігоян.

II. Війна як плата...

(Закінчення зі стор. 2)

обслуговування діючої армії.

Щоб завантажити відповідні підприємства замовленнями, російський істеблішмент витрачає щорічно з бюджету держави не менше 70 млрд. дол. А щоб зброя не накопичувалася на складах, а витрачалася, її треба вживати своїй армії або продавати іншим державам. Тому російським імперіялістам потрібно щорічно воювати самим, як це було в Абхазії, Придністров'ї, Чечні та Грузії, а також поставляти зброю у гарячі точки: Еритрею, Югославію, Лібію, Сирію, Ліван. Тепер прийшов час нашої країни.

Вже понад шість місяців спочатку у Криму, а тепер на Донбасі Росія здійснює сценарій розміщення нових замовлень для свого ВПК. Це об'єктивна реальність. В. Путин і його яструби не можуть зупинитися.

Інша суттєва мотивація російського диктатора – підтримка всередині країни образу збирача земель „великої Росії", тобто загарбника інших народів. Це параноїчна мрія азійського простолюду. Завдяки політиці зовнішніх експансій В. Путінові вдається збільшити ядро свого електорату, а це є передумовою юридичної пролонґації власного царювання і здійснення божевільних імперських плянів.

Покищо не дають ефекту й обмежувальні фінансово-економічні та військово-технічні санкції розвинутих Західних країн. Дехто вважає їх недієвими. Не такими, що зупинять аґресора тут і негайно. Проте нам треба виграти не битву, а війну.

Крім того, европейці небезпідставно остерігаються прямо конфліктувати з „печерною" людиною з ядерною палицею у руках. Вони уникають визнання бойовиків на Донеччині та Луганщині терористами, називаючи їх повстанцями. Вони побоюються розширення конфлікту і спрямовують зусилля на його льокалізацію.

Для европейців матеріяльні і людські втрати ворога – не головне. Перебити усіх найманців та реґулярні військa неможливо. Важливішим є занепад російської економічної системи – вразливої, побудованої в основному на нафтогазових потоках. „Це не держава, а ґезстейшен", – сказав про Росію сенатор Джон МакКейн.

Економічний занепад Росії був би найефективнішим способом зупинення аґресора і означав би розвал путінської державної машини. Крах СРСР теж починався з ембарґо Заходу на товари і техніку до цієї країни, а довершило розвал здешевлення нафти й газу на світовому ринку.

Европейці діють обережно, але далекоглядно. Завтра вразливість санкцій буде ще більшою, але для цього вони хочуть добре підготуватися. Зокрема витіснити російські вуглеводні з своїх ринків, переключившись на газ з Катару і США.

Крім того, вони сподіваються на розсудливість кремлівського диктатора, періодично даючи йому можливість вийти з конфлікту. Даремно. Навпаки, европейські стратеги можуть потрапили у пастку, поставлену В. Путіним.

Відкладання санкцій дозволяє йому оговтатися, збільшити шкоду і втрати, що заподіює війна Україні, та продовжити панування над умами росіян.

Від кремлівського диктатора не варто чекати раціональних рішень. Через власні амбіції він готовий шкодити своїй імперії. Він готовий зруйнувати все, що так довго вибудовувалося у зовнішніх стосунках Росії з Західнім світом, без якого ця евразійська країна залишатиметься у дрімучому стані.

Критикуючи санкції европейців, треба пам'ятати, що далеко не всі країни спроможні так зупиняти аґресора. Треба мати такий власний запас економічної стійкости, щоб пережити відмову від торгівлі й руху капіталу. Саме тому дрібні країни Европейського союзу чинять спротив запровадженню санкцій. Почуваючись безпечно за спиною НАТО, вони не розуміють, що зраджують европейським цінностям. Дбаючи про звичні вигоди, вони запрошують війну у свій дім.

В. Путін знає про економічні загрози і боїться тривалих санкцій західних країн. Він застосовує різні підступні методи, підкуповує впливових европейських персон.

На словах він цурається обговорення силового протистояння. Він довго уникав відповідальности за дії російської армії у Донбасі. Як у березні в Криму, він знову вбирається у тогу миротворця. Далі буде лицемірити.

Фальшиве опікування гуманітарними проблемами Донбасу розраховане на внутрішнього споживача, а заяви Кремля про зустрічні санкції проти Европи та Америки у цих країнах викликали лише саркастичну посмішку.

Справжні наміри кремлівського диктатора відкрилися світові після прямого введення російських реґулярних військ у Донбас. Багато хто вважає, що у цієї людини „відмовили гальма". Вона хоче показати, що її ніхто не зупинить. Фактично В. Путін хоче залякати світових провідників. Він заявив, що за два тижні може захопити Київ.

Ту ж мету переслідував очільник російської дипломатії Сергій Лавров, коли погрожував застосувати проти України ядерну зброю, якщо Київ забажає повернути Крим. Доповнив шантаж Заходу голова їх уряду Дмитро Медведєв, який запевнив, що Москва дасть на економічні утиски Заходу асиметричну військову відповідь.

У цій ситуації головне не впадати у паніку, тверезо визначити оптимальну лінію дій. Проте, у паніку, здається, впали Петро Порошенко та його оточення, які здали позиції у Донбасі, прийнявши умови Кремля щодо надання реґіонові окремого статусу у формуванні місцевої влади. Фактично Україна погодилася перенести міждержавний кордон на лінію розмежування сил АТО і російських найманців. Однак, питання залишаються.

Яке законодавство діятиме на території, контрольованій терористами: українське чи російське? Які програми будуть у школах та університетах, якщо вже зараз арештовані викладачі у Донецьку і Луганську? Хто буде управляти бандитськими формуваннями? Невже хтось сподівається, що вони складуть зброю?

Відповіді очевидні для усіх. Отже, з цією поступкою ми втрачаємо наступну територію після Криму. З іншого боку, такі домовленості закладають сумнів у голови наших Західних союзників щодо необхідности продовження і поглиблення економічних санкцій проти віроломного аґресора.

Іншою поступкою Президента П. Порошенка є відкладання на вимогу Росії здійснення Угоди про асоціяцію з ЕС до кінця 2015 року, ніби це теж є передумовою зупинки зовнішньої аґресії. Однак, чи можемо ми вірити самозакоханому й підступному кремлівському диктаторові?

Не виключено, що ми зупинимо евроінтеґрацію, а росіяни порушать домовленості. Наприклад, вони не виконують положення угоди про зону вільної торгівлі в межах Співдружности незалежних держав. У підсумку ми отримаємо продовження кривавої війни.

Тепер деякі підсумкові зауваги.

По-перше, для Кремля головне – знищення України як самостійної держави або її існування під протекторатом Москви. Тому наші відступи – введення на три роки особливого статусу Донбасу і відкладання на 16 місяців процесу асоціяції з ЕС – будуть використані супротивником для подальшого руйнування нашої держави.

За цих обставин не можна зупиняти запровадження ринкових реформ, европейських стандартів, правових норм і методів державного управління. Невже українське керівництво готове зрадити наші европейські прагнення?

Не можна запроваджувати окремі методи територіяльного самоврядування у Донбасі чи деінде. Новий порядок взаємин між Києвом і громадами повинен бути універсальним. Тільки так працюватимуть стимули для їхнього розвитку, тільки так буде забезпечена загальнонаціональна цілісність.

По-друге, Кремль зацікавлений у палахкотінні воєнного багаття в Україні. Він буде вводити у східні области нову техніку та бойовиків. Він намагатиметься розширити неконтрольовану нашими прикордонниками лінію державного кордону з Росією. Перманентний військовий конфлікт є засобом руйнування України.

Не може також бути виділений район Донбасу, який не підпадатиме під юрисдикцію України, інакше це сепаратизм і кримінал.

Для усунення подвійного тлумачення належности території Донбасу, яке міститься у Мінських угодах і прийнятому парляментом законі, необхідне законодавче збереження української державної контролі за цією територією, включаючи місцеві органи судочинства і правопорядку.

По-третє, В. Путін діє підступно, іґноруючи будь-які етичні та правові норми. Його обіцянки, усні чи письмові, треба розглядати із зворотним знаком. Перемир'я слід використати лише для підвищення готовности до наступного етапу силового протистояння. Сховатися від нього за дипломатичними вправами не вийде.

По-четверте, найстрашнішими для кремлівських імперіялістів є секторіяльні і фінансові санкції проти Росії, а також очікуване зниження цін на нафту і газ. Можливо, Росія зможе частково відвернути санкції, і її економіка не буде зламана, але для цього Кремлеві потрібно відмовитися від своєї авантюри в Україні.

Це, мабуть, сценарій майбутнього періоду, можливо, навіть не 2014 року. Для досягнення цієї мети ми не можемо виступати адвокатом Росії, як іноді здається, коли слухаємо таємних перемовників з нашої сторони.

Наші вимоги, позиція і претензії до аґресора повинні бути активні і чітко висловлені: ніяких територіяльних чи правових уступок терористам і росіянам, ніяких фінансових чи конституційних сприянь сепаратистам і криміналітетові, ніяких таємних угод про поділ ринків на шкоду Евросоюзові.

По-п'яте, не можна проводити позачергові місцеві вибори у східних областях, де йде війна. Не можна гратися у представницьку демократію, коли бандити грабують, вбивають, ґвалтують. Тільки після роззброєння бойовиків і виведення російських військ можна оголошувати дострокові вибори у місцеві органи влади.

По-шосте, з таким сусідом спокою не буде. Треба швидко вирішувати усі військові проблеми. Тільки тоді Україна відстоїть державу і збереже життя вояків. Нам треба зробити висновки з попередніх перемог і поразок, убезпечивши війська від авантюр, організувати тил, розробити тактику мінімальних втрат.

Співпраця з Західніми партнерами і оволодіння новими видами високоточної зброї, яку вони нададуть, дозволить Україні отримати більшу військову силу на Донбасі, ніж у росіян. Разом з союзниками ми зобов'язані відстояти свободу у світі. Інші варіянти неможливі, бо приведуть до руїни.

По-сьоме, прихованою метою Кремля є енерґетичний удар проти України і повернення її енерґетичних ринків під контролю Росії.

Зараз, крім припинення постачань газу і захоплення газоносних районів Криму та Донбасу, до Росії вивозиться вугілля, і це ускладнює проблеми зимового періоду.

Москва буде також шукати слабкі місця у нашому газовому господарстві – тих впливових чиновників, які обґрунтують і протягнуть рішення про повернення до купівлі російського газу. Можливо, енерґетична мафія, яка продовжує існувати, буде навмисно доводити ситуацію до катастрофічного стану, аби зробити це.

Мафію треба знищити. Систему „Нафтогазу", енерґоринку, енерґетичного реґулювання слід реформувати і включити в европейську енерґосистему.

Саме енерґетична мафія доводила і доводить Україну до фінансових втрат, девальвацій, багатомільярдних списань, боргів і злиднів людей. Стійкість в енерґетичній війні – це теж шлях до перемоги.

По-восьме, найбільше зацікавленими у згальмуванні евроінтеґрації, відновленні торгівлі з Росією та закінченні військових дій аж до сепаратизації Донбасу залишаються українські олігархічні клани. Є, звичайно, винятки, але це стосується випадків, коли вони перестають бути олігархами.

На російських ринках цим кланам зручніше – є своя частка ринку, і не треба модернізацій. Вони бояться руйнувань інфраструктури, бо їх об'єкти перестануть працювати. Олігархи бояться бойовиків, бо держава не може захистити від них бізнес. Їм потрібен мир за будь-яких умов, в тому числі і внаслідок втрати української державности. Їм зручніше домовитися з сепаратистами, ніж прийняти ринкові реформи і чесну конкуренцію. Арсеній Яценюк не настільки наївний, щоб сподіватися на відрахування олігархів до фонду відновлення Донбасу.

Вони ніколи не будували дороги, мости, залізниці, електромережі, трубопроводи і не збираються це робити. Для цього, як вони вважають, є бюджет, для цього є держава. Олігархи не захистять людей і не пустять нас до Европи.

Отже, переозброєння армії, правові норми воєнного часу, перестанова економіки на воєнні рейки, інформаційна перевага, входження до колективних систем оборони, які б протистояли Росії, глибокі ринкові реформи, знищення енерґетичної мафії, раціональна децентралізація влади, деолігархізація, відлучення Москові від світових ринків – це відрізки шляху до справжньої перемоги.

Інший варіянт – поступки, ганьба і поразка.

(„Економічна правда", 26 вересня)

Святкували 90-ліття Катедрального православного собору

о. Михайло Гонтарук

ПАРМА, Огайо. – Урочисте святкування 90-ліття Катедрального собору св. кн. Володимира Великого відбулося 25-26 жовтня. На свято приїхали Митрополит Української Православної Церкви в США Антоній та предстоятель Катедрального собору Єпископ Даниїл.

25 жовтня Владики відвідали Школу українознавства ім. Тараса Шевченка при соборі св. Володимира. В цьому році школа нараховує 180 учнів. Владики спілкувалися з директором школи д-ром Володимиром Боднаром, вчителями та учнями, на згадку зфотографувалися.

Після Вечірньої служби було відслужено Панахиду за спокій всіх померлих священослужителів, засновників парафії, яку очолили Митрополит Антоній та Єпископ Даниїл у співслужінні катедрального духовенства.

Наступного дня святкування розпочалося процесією від резиденції, де мешкає настоятель собору о. Іван Наконечний, до церкви. Перед входом до храму архиєреїв зустрічали з квітами та теплими словами вітання представники молоді Христина Логвинюк та Юлія Гонтарук. За стародавнім українським звичаєм, з хлібом та сіллю від імені всіх вірних парафії голова Парафіяльної управи Дорин Джоґан зустріла Владик.

Архиєрейську Літургію очолили Владики у співслужінні настоятеля собору о. І. Наконечного, його заступника о. Михайла Гонтарука, протодиякона Ігоря Махлая та о. Димитрія Біленького – настоятеля парафії св. Марії у Лейквуді, Огайо, о. Паїсія МкҐрафа – настоятеля парафії свв. Петра і Павла з Линдори, Пенсильванія, та ігумена Івана Генрі. Катедральний хор у складі 35 осіб під керівництвом дириґента Маркіяна Комічака звеличував святкове Богослужіння.

Учасники святкування 90-ліття Катедрального собору св. кн. Володимира Великого.

Після закінчення Служби Божої Владики нагородили трьох дітей засновиків парафії Еміля Павлишина, Олени Пукач та Мирона Тремблія грамотами, було нагороджено грамотою о. І. Наконечного за віддане та довголітнє (понад 40 років) служіння в Українській Православній Церкві в США та в парафії св. Володимира у Пармі (28 років.)

У парафіяльному культурному осередку відбувся бенкет. Ведуча програми Лєна Бойко-Ґрінліф тепло привітала присутніх. Програму підготували дитячий хор Школи українознавства ім. Т. Шевченка – вчителька музики Людмила Сонволд, Школа українських танців при соборі св. Володимира, якою керує Оксана Логвинюк, та Школа бандури, керівником якої є О. Махлай.

До всіх звернувся Владика Даниїл, після чого Владики нагородили грамотою голову парафіяльної управи Д. Джоґан за віддану працю у парафії.

На закінчення бенкету о. І. Наконечний подякував комітетові з приготування свята, особливо голові комітету Сергієві Нагорному, привітав Єпископа Української Католицької Церкви Івана Буру, який за два тижні покине Парму і поїде до Вашінґтону. Усі заспівали йому „Многая літа!".

„Перші стежі" провели Велику раду на Союзівці

Курінь „Перші стежі" на Союзівці. (Фото: Андрій Ганкевич)

Адріана Гельбіґ

КЕРГОНКСОН, Ню-Йорк. – Понад 30 членкинь „Перших стеж", одного з найстаріших і найбільших жіночих куренів Пласту, зібралися на Союзівці 18-19 жовтня на Велику раду. Вони приїхали з Ню-Йорку, Конектикату, Ню-Джерзі, Пенсильванії, Илиною, Вірджінії, Мериленду та з Канади.

Від часу заснування 25 вересня 1947 року у Мюнхені, „Перші стежі" провели численні табори для юнацтва, а також створили відомі „Стежки культури" – подорожі до Европи та України для української американської молоді. Останні 25 років „Перші стежі" також приділяли багато уваги „Таборові пташат". Цього року табори зібрали на Сюзівці понад 80 дітей, які ще не вступили до Пласту, та їхніх батьків.

Активісток куреня турбувало майбутнє Пласту і, зокрема „Перших стеж". Група вдумливо обговорювала, як залучати молодь до організації. Останніми роками до куреня долучилося багато молодих жінок в Україні, і вони активно працювали у Рівному і у Львові. Питання наступности, традицій та майбутніх напрямів роботи сьогодні стоїть перед кожною організацією українців в Америці, проте, на противагу Пласту, багато з них отримали велику кількість нових членів за рахунок „четвертої хвилі" іміґрантів. Доля куреня „Перші стежі"– в руках молодих людей, який запрошує всіх зацікавлених молодих жінок приєднатися до „Перших стеж", допомогти молодшому поколінню.

Війна на сході об'єднала українців світу

Акція на користь вояків з академії

Костянтин Гарнюк

ОСТРОГ, Рівненська область. – В Острозькій академії 30 жовтня вже вдруге відбулася благодійна акція „Придбай солодощі – врятуй життя", проєкт Братства спудеїв, який проводить Волонтерський корпус з метою збору фондів на потреби випускників, викладачів та інших осіб, пов'язаних з Острозькою академією, які беруть участь в антитерористичній операції на сході держави.

Організували акцію студенти-волонтери, яких очолив Костянтин Гарнюк – голова Волонтерського корпусу.

Суть акції полягає у тому, що студенти-волонтери готують смачну випічку (печиво, кекси, тортики) та продають її в університеті. Частина випічки робиться в патріотичних кольорах та з зображенням герба України. Акція буде проводитися постійно.

Ректор Острозької академії Ігор Пасічник з студентками під час благодійної акції. (Фото: Олексій Бистровський)

З турботою про героїв-захисників

Тетяна Будар

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – 14 жовтня, в День Покрови, відбувся благодійний ярмарок на площі Ринок за підтримки церкви Пресвятої Трійці, міської ради, Молодіжного християнського товариства „Еффата". На святково прибраних столах були представлені на продаж солодощі, вишивки, різноманітні сувеніри, зроблені руками молоді. Покупці радо купували ярмаркові товари, поповнюючи грошову скриньку для допомоги воїнам на сході України.

Цього дня, як повідомив о.-декан Михайло Бугай, учасники дійства зібрали понад 12 тис. грн. на придбання теплого одягу захисникам України. Заохочували до благодійництва й представники „Бережанської самооборони", котрі збирають для земляків продукти, ліки, гроші. Присутні оглянули військову амуніцію, фотографувалися у бронежилеті.

Опісля усі урочистою ходою пройшли до меморіялу Борцям за волю України на міському цвинтарі, де відбулася Панахида за полеглими повстанцями, яку відслужили священики трьох конфесій. Учасники заходу запалили лампадки й поклали квіти до меморіялу. Свої патріотичні вірші в честь українських героїв читав бережанський поет Михайло Костів.

Цього дня у центрі міста відбулося вшанування ветеранів УПА на чолі з головою Братства ветеранів-вояків ОУН і УПА „Лисоня" Орестом Гуменюком. Від імені учасників війни виступив командир автомобільного батальйону Руслан Тихий.

Вінки й кошики квітів бережанці поклали до пам'ятників Степанові Бандері, жертвам комуністичних репресій, меморіяльної дошки В'ячеславові Чорноволові. Слово мав заступник голови районної ради Роман Висоцький.

Зі сцени біля пам'ятника Тарасові Шевченкові лунали повстанські, стрілецькі, народні, патріотичні пісні, поезії (ведуча Олена Троян). Їх виконували народна академічна хорова капеля „Боян", народний аматорський хор „Просвіта", чоловічий склад театру української пісні „Золота Липа", вокальний жіночий ансамбль Підвисоцького сільського клюбу (керівник Галина Крупий) та інші. Завершилось дійство піснею-молитвою „Боже Великий, Єдиний" у виконанні всіх присутніх.

Під час благодійного ярмарку в Бережанах. (Фото: Тетяна Будар)

В Канаді зібрали гроші для України

Євгенія Петрова

ГАМІЛЬТОН, Онтаріо. – 6 жовтня Гамільтонська філія Суспільної служби українців Канади провела полуденок для збірки грошей на підтримку банків продовольства та благодійних кухонь в Україні. На заклик про допомогу відгукнулися громадські та релігійні осередки, представники яких зібралися в Українському православному соборі св. Володимира.

Так званий „голодний полуденок" розпочався з молитви та вшанування сучасних героїв України, які захищають її східні кордони від ворожої навали.

Ведучими були голова філії Тамара Дудка та членка цієї служби Надя Дусанівська.

Т. Дудка, яка вже понад 20 років очолює цю громадську організацію, у своєму виступі відзначила, що збірка є особливою актуальною, адже з часу Евромайдану Україна потерпає від терористів та російської аґресії, і потреба в допомозі Україні зросла. Тільки цього року члени філії зібрали понад 40 тис. дол., на які підтримали теплим одягом, взуттям і ліками Евромайдани в Україні та допомогли сім'ям і дітям-сиротам героїв „Небесної сотні", біженцям з Криму та східних областей України, пораненим учасникам боїв і родинам загиблих від рук російських найманців та терористів.

Прикладом надзвичайної жертовности Т. Дудка назвала вчинок української бабусі з Полтавщини Валентини Ведерникової, яка всі свої заощадження віддала українським воякам. Суспільна служба відшукала цю стареньку та підтримала її фінансово.

У цей день було зібрано близько 10 тис. дол. Найбільший внесок зробила Українська кредитова спілка (відділення у Гамільтоні), чек якої на 2,500 дол. передав її управитель Юрій Несвіт. Зі словом вдячности виступила Божена Іванусів, голова Суспільної служби українців Канади.

Виступив молодіжний танцювальний колектив „Дунай" з Сен-Кейтеринсу.

На завершення Т. Дудка відзначила, що з усіх збірок, які Суспільна служба проводить двічі на рік, нинішня стала найбільшою. Вона щиро подякувала Українському православному собору св. Володимира на чолі з парохом о. Василем Макаренком, Церкві Святого Духу та Церкві Святого Воскресіння в Гамільтоні, о. Михайлу Пограничному з Ґрімзбі та юним танцюристам на чолі з Надею Клунь-Стадлер.

Суспільна служба передала чек на 1,000 дол. Світовому Конґресові Українців на його проєкт „Захист патріотів" для закупівлі індивідуальних аптечок воїнам України.

За 1979-2013 роки філія надала допомогу українцям в Україні та за її межами на суму понад 379 тис. дол.

Євгенія Петрова – членка Гамільтонської філії Суспільної служби українців Канади.

Під час вручення чека від кредитівки (зліва): Іван Микитишин, Тамара Дудка та Юрій Несвіт з Української кредитової спілки. (Фото: Олег Іванусів)

Комітет дарує електронні книги

ТОРОНТО. – Комітет Евромайдану міста Торонто вирішив надіслати електронні книги заснованої 2009 року компанії „Kobo" до військових шпиталів та дитячих будинків у Сумах та Чернівцях. Про це розповіли 31 жовтня спеціяльний уповноважений з питань торгівлі Посольства Канади в Україні Клінт Мартін, активіст комітету Олександер Романко та міський голова Чернівців Олексій Каспрук на пресконференції в Українському кризовому медіа-центрі.

Комітет заснували канадські українці після початку Майдану в Україні для допомоги Україні у ці важкі часи.

„Цей проєкт – досить дорогий і сягає 100 тис. дол. 2,000 електронних книг будуть передані пораненим військовослужбовцям у шпиталях та дитячим будинкам, – розповів О. Романко. – В електронні книги завантажені твори клясичної, художньої та сучасної літератури трьома мовами".

Комітет українців Канади

Пом'янули видатного співака Лева Рейнаровича

Галина Ярема

ЛЬВІВ. – У Львівському національному академічному театрі опери та балету ім. Соломії Крушельницької новий сезон розпочався 7 вересня з вечора пам'яті співака світової слави, українця Лева Рейнаровича. Він у 1940-ві роки століття вчився у Львівському музичному інституті, мав видатний голос, його талант зауважили тогочасні професори-музиканти. Режисер оперного театру Володимир Блавацький запросив Л. Рейнаровича у трупу, і співак одразу зарекомендував себе з найкращого боку. Тут і розпочалася його співоча кар'єра. Саме у творчому колективі Львівської опери доля поєднала його з чудовою дружиною Марією, яка співала у хорі театру. Любов подарувала їм донечку Аню.

Адміністрація і творчий колектив театру запросили Анну Рейнарович на святкування 100-річчя її батька. Захоплено й щиро вітали її появу на сцені глядачі, що прийшли послухати оперу П'єтро Масканьї „Сільська честь", у якій колись Л. Рейнарович співав партію Альфіо.

Програму було сплановано так, що можна було послухати голос самого Л. Рейнаровича, почути спогади про нього і оглянути світлини з його життя. Після вистави глядачі захоплено спілкувались і обмінювались враженнями про визначного співака, про теперішніх чудових виконавців оперних партій, прекрасну режисуру і художнє оформлення вистави, віртуозне звучання оркестри під орудою дириґента Оксани Линів.

На цю подію до театру було запрошено воїнів, які перебували у Львові на лікуванні після тяжких поранень під час боїв за волю і цілісність України. Уся заля їм аплодувала стоячи, багатоголосно звучало „Слава Україні! Героям слава!". Усі разом заспівали гимн України.

Творча група Львівської державної телерадіокомпанії „ТРК-Львів" підготувала програму про життя і творчість Л. Рейнаровича „У колі муз", з участю А. Рейнарович.

Афіша вечора в пам'ять Лева Рейнаровича.

В інтерв'ю вона зізналась, що перед виставою, коли вийшла на сцену, відчула присутність батька.

Львівський музично-меморіяльний музей С. Крушельницької влаштував зустріч з А. Рейнарович творчої молоді міста, переважно студентів Львівської національної музичної академії ім. Миколи Лисенка. Було показано відеофільм, який, з допомогою спеціялістів, за два роки створила сама А. Рейнарович, щоб зберегти пам'ять про батька. Його голос знову звучав, а фотографії, документи, афіші підтверджували, що український баритон Л. Рейнарович мав непересічний талант як співак, актор, популяризатор української культури в Америці. Також створено компакт-диск „Лев Рейнарович – зірка Львівської опери", а розповідь про свято є на інтернет-сторінці anyalevproductions.com.

Галина Ярема – режисер Львівського телебачення на пенсії.

Сцена з опери опери П'єтро Масканьї „Сільська честь", у якій колись Лев Рейнарович співав партію Альфіо.

Віра Наконечна – лавреат престижної нагороди США

Уляна Балух-Мазуркевич

ВАШІНҐТОН. – Приємна для усього американського українства вістка: українка Віра Наконечна стала наступним лавреатом престижної нагороди від Національного Фонду Мистецтва США – її обрано членом Товариства Національної Спадщини (National Heritage Fellow) в ділянці українського народного мистецтва.

Національний Фонд Мистецтв (National Endowment for the Arts) – це незалежне аґентство федерального уряду США, завданням якого є підтримувати і фінансувати проєкти розвитку мистецтв – як нових, так і традиційних, а також забезпечувати вільний доступ до мистецтва для всіх американців і культивувати провідництво в мистецькій освіті.

Лемківський ґердан роботи Віри Наконечної.

Першою українкою в історії цієї престижної державної нагороди була Беті Пізіо Крісненсон, майстриня писанкарства, другою – Евдокія Сороханюк, яка творила в царині гуцульського мистецтва.

В. Наконечна – відома майстриня з вишивання, ткання, бісероплетіння та реконструкції традиційних головних уборів. Вона зберігає ці українські народні традиції у США і за свою творчу діяльність отримала численні нагороди, ґранти та стипендії від Пенсильванської Ради Мистецтва. Одначе, нагорода від Національного Фонду Мистецтв – найпрестижніша, найавторитетніша.

17 вересня у Великій залі Бібліотеки Конґресу США відбувся бенкет для вшанування В. Наконечної і восьмох інших лавреатів цієї нагороди. Їх вітали рідні, друзі, численні шанувальники мистецтва. Обкладинку запрошення на бенкет прикрасив ґердан – лемківська „сторінка" творчости В. Наконечної.

Вручаючи нагороду, голова Національного Фонду Мистецтв, Джейн Чу сказала на адресу майстрині: „Вона виростала зачарованою складними стібами української вишивки під руками її мами. Була учасником п'ятирічних мистецьких курсів, заснованих Союзом Українок Америки. Подорожуючи щорічно по Украї-

(Закінчення на стор. 15)

Момент вручення нагороди (зліва): голова Національного Фонду Мистецтв Джейн Чу і лавреат Віра Наконечна.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ

ПОДЯКА НАШИМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ

За час від 1 вересня 2013 р. до 31 серпня 2014 р.

Вельмишановні Жертводавці,

Висловлюємо усім своїм жертводавцям та прихильникам щиру подяку за підтримку нашої діяльності.Завдячуючи Вам, НТШ-А має можливість широко розгорнути працю в різних галузях української науки, піднімаючи її до рівня найкращих зразків світового мислення.

Зрозуміло, поняття «українïстика» трактуємо в найширшому значенні і під ним розуміємо не тільки українську мову, історію, літературу, але й українські культуру, мистецтво, музикознавство, економіку, правничу науку, освіту, фінанси, спорт тощо. В додатку до власних наукових ініціятив, НТШ-А надає стипендії аспірантам і докторантам, які студіюють у вищих навчальних закладах, працюючи над дисертаціями, зокрема в галузі українïстики. Одночасно НТШ-А надає гранти також на розвиток освітніх проєктів, які стосуються української історії, мови і літератури.

Останні події в Україні - революція гідности, воєнна агресія з боку Росії, загроза економічного розвалу - поставили всіх нас перед особливим викликом. Тепер, як ніколи, кожна ділянка національного існування - і не в останню чергу наукова - зобов'язана втримати вже здобуті позиції й докласти всіх зусиль до свого подальшого розвитку. Ми, як мало хто, зобов'язані включатися в осмислення і обговорення ґрунтовних інституційних реформ, які мусять наступити в українській науці. За останній рік НТШ-А активно обговорювала сучасні події на своїх форумах, всіляко надаючи їм розголосу. В міру можливостей підримувала такі ініціативи як створення документального кіно, окремі видання Донецького осередку НТШ як також і НТШ у Львові, стипендії для навчання студентам, чиї батьки загинули в боротьбі за свободу і відстояння суверністету, а також окремі проєкти наших українських колег. Ці обов'язки надалі тільки зростатимуть.

Цей рік і наступний 2015 особливі тим, що ми відзначаємо пам'ятну дату, дуже важливу для всіх земляків в Україні і не в Україні сущих. І тому покладено початок окремій збірці пожертв для звершення амбітного Ювілейного Проєкту до 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка.

У рамках проєкту вже випущено друком низку книжок: перше в історії факсимільне видання Шевченкової поеми «Гайдамаки» 1841 року в комплекті з двома супровідними монографіями; перший том із серії праць «Шевченко у критиці» разом із історико-літературознавчим коментарем та науковим апаратом; підготовлено до публікації інші ґрунтовні праці. До кінця цього та в наступному році, до завершення ювілею у березні 2015, відбуватиметься багато святкових ювілейних заходів: виставок, книжкових презентацій, наукових конференцій тощо. Зокрема, у грудні 2014 року НТШ-А презентує величавий Шевченківський концерт клясичної музики за участи всесвітньо-відомої оперної співачки Оксани Дикої, з метою представити найкращі вияви української культури перед українською і американською громадами. Це небувала нагода вийти на широку арену Нью-Йорку з творами українських композиторів у виконанні солістки Метрополітанської опери і її колег: скрипальки Соломії Івахів і піаністки Анґелини Ґаделії—і при тому гідно вшанувати нашого національного поета Тараса Шевченка виконанням творів, які він знав і любив, а також творів написаних під впливом його неперевершених віршів. НТШ вважає своїм особливим обов'язком всіляко сприяти розвиткові високої української культури в усіх її вимірах, а особливо, коли це стосується постаті нашого патрона.

Звичайно, усе це було б неможливим без тієї щедрої фінансової допомоги, яку наші наукові і культурні установи отримують від громади, великих і малих інституцій, кредитівок, і що особливо важливо - від багатьох приватних осіб щедрої вдачі. Дуже розраховуємо на Ваші нові пожертви, дорогі наші жертводавці, дякуємо Вам щиро і віримо, що, як то кажуть, «рука дающого зубожіти не може»!

Стипендії і гранти НТШ-А виплачує із заповітів та іменованих фондів, що їх записали для НТШ-А патріотичні члени нашої громади. Іменовані Фонди увічнюють імена фундаторів і є, очевидно, звільнені від податку.

Подібно до попередніх років, наше спонсорство українознавства як у Північній Америці, так і в Україні й надалі залежатиме виключно від нашої громади, і тому ми закликаємо усіх, хто може, збільшити свої пожертви на НТШ-А, записувати на наше Товариство свої спадки, творити при ньому власні іменовані Фонди.

Подаємо список Жертводавців та іменованих Фондів при НТШ-А, які призначені згідно з побажанням фундаторів.

Управа НТШ-А

На фонд «Ювілейний Шевченківський Проєкт» до 200-річчя Тараса Шевченка

$1,250.00 Anna Procyk; $1230 X

$650 Walter Petryshyn; $550 Orest Popovych

$250 Rostislav Grigorchuk; $150 Daria Dykyj

$100 Mykola Haliv, Andrew Holowinsky, Natalia Honcharenko, Ronald Liteplo, Anna Maksymowych, Christine Melnyk, Anisa S. Mycak, Myroslawa Myroshnychenko, Dmytro Nykypanchuk, Lavrentia Turkewicz, Laura Zaika, Myroslava Znayenko, Lubomyr Zobniw

$50 Natalia Bandera, Maria Casanova, Tamara Denysenko, Andreas Dombrowskyj, MichaelDzwinka, Vasyl Hrechynsky, Halyna Hryn, Petro Hursky, Christine Karpevych, Tanya Krawiciw, Christina Lewicky, Motria Milanych, Yuriy Omelchenko, Furniture Conservation Period, George Rakowsky, Slava Rubel, Jurij Savyckyj, Natalie Sonevytsky, Virlana Tkacz, Oleh Wolowyna

$40 George Rakowsky, Ihor & Roma Hayda

$25 Orysia Buchan; $20 Valentyna Hvozda

На проєкт «Енциклопедія Української Діяспори»

6,000.00 The Heritage Foundation

200.00 Walter Petryshyn

На фонд Центру Демографічних і Соціо-економічних Досліджень Українців у США

$ 5000.00 Self Reliance (NY) Federal Credt

На фонд ім. Івана Фізера

$150 Joseph Danko

$100 Fizer Maria

В пам'ять Марії Храпливої

$100 Kristina Burachinsky, Romana Hadzewycz

$50 Irenaeus Yurchuk

В пам'ять Івана Головінського

$100 Anna Maksymowych

В пам'ять Юрія Ґноя

$500 Olga Gnoj

Пожертви зі спадків

$53,058 Estate of Nestor Kohut

$50,000 Maria Fisher Slysh

$5,814 Estate of John Halavaj

Загальні пожертви

$3,000 Ihor & Roma Hayda

$1,000 Orest Popovych, Susanna & Ihor Rak

$500,00 Demus Charitable Trust UT, Ihor Gussak, Christine Hoshowsky, Alla Leshko, Oleh Sklepkovych

$260 Stephan Stecura

$250 Stephen Nychay, Suma Yonkers FCU

$210 Mykola Haliv

$200 Yaroslav Bihun, Tatiana Doberczak, Myrom & Olha Hnateyko, Walter Petryshyn, Wolodymyr & Anna Rak, Oles Smolansky, Marta Tarnawsky

$150 Boris Hlynsky

$100 Roman Alyskewycz, American Ukrainian Youth Association, Walter Baranetsky, Adrian & Larissa Dolinsky, Fidelity Charitable Trust, Bohdan Futey, Mariana Grigoriants, Halyna Hryn, Theodor Kostiuk, Anna Maksymowych, Microsoft Matching Gifts Program, Jaroslaw Oberyszyn, Oksana Rozdolsky, Nestor Rychtyckyj, Wasyl Salak, Selfreliance Newark NJ, Myroslawa Stojko, Tymur Sydor, Oksana Sydorak, Lothar & Donna Taylor, John Terlecky, Oleh, Tretiak, Michael Zaplitny

$75 Maria Kichiuk, Lubomyr Zobniw

$50 Bohdanna Bihun, Katria Czerwoniak, Tamara Denysenko, Petro Hursky, Alexander Jakubowycz, JP Morgan Chase (L. Prokop), Bohdan Kaczor, Arcadia Kocybala, Serhiy Levkov, George Lewycky, Rosemary Madych, Myroslawa Myroshnychenko, Irene Nasaduke, Orest Nebesh, Orest Poliszczuk, Lydia & Volodymyr Prokop, Eriney Prokopovych, A.J. Rudyk, Irene Werbyckyj, Walter Wolowodiuk, Oleh Wolowyna, X

$40 Olena Saciuk, Orest & Daria Temnycky

$35 Zobniw Lubomyr

$30 Bohdan Chudio, Petro Kluk, Borys Pawluk, Wolodymyr Slyz, Mykola Stasiw, Oksana Wolchuk

$25 Maria Andrusjak, Valentina Barsom, Yaroslav Bilinsky, Lubomyra Chapelsky, Luba Gawur, Olga Ilczyshyn, Nadia Kmeta, Ronald Liteplo, Alexander Poletz, Alexander & Ulana Procyk, Jaroslaw Sztendera, Stanley & Katherina Weston, Vera Zaputowycz

$20 Maria Borkowsky, Mathew Koziak, Anna Pleskun, Stefania Semuschak, Maria Teslenko

$15 Ivan Lobay

$10 Hanna Bilinski, Wladimir Kozak, Larissa Lawrynenko

СТИПЕНДІЙНІ ФОНДИ НТШ-А

Петра АНДРУСЕВА	- мистецтво
Осипа АНДРУШКОВА	- допомога бібліотеці
Дмитра БОБЕЛЯКА	- вільний
Ореста і Марії ГЛАДКИХ	- мистецтво, архітектура
Михайла ГРУШЕВСЬКОГО	- історія України
Наталії ДАНИЛЬЧЕНКО	- вільний
Олени ДЖУЛЬ	- перекладацька і видавнича ділянки
Василя і Софії ДМИТРЕНКІВ	- видавнича ділянка
Ксені КАЛМУК	- література
Константина КЕБАЛА	- медицина
Остапа КОТИКА	- історія Українських Січових Стрільців
Юрія КУЗЕВА	- видавнича діяльність і стипендії
Ярополка ЛАСОВСЬКОГО	- музична освіта
Івана ЛЕСЬКА	- вільний
Марка ЛЕПКОГО	- медицина
Ірини і Євгена МЕЛЬНИКІВ	- стипендії
Петра і Ольги МОЦЮКІВ	- видавнича ділянка, конференції
Володимира ОЛЕЙКА	- право
Любомира і ЛарисиОНИШКЕВИЧІВ	- українська мова
Ярослава ПАДОХА	- право
Зенона і Юлії ПЕТЕШІВ	- музика (скрипка)
Володимира ПЕТРИШИНА	- математика
Ореста ПОПОВИЧА	- українська термінологія і правопис
Володимира і Ольги ПРОКОПОВИХ	- стипендії
Володимира і Анни РАКІВ	- економія, медицина, право
Івана РОМАНЮКА	- видавнича ділянка
Антона САВИЦЬКОГО	- вільний
Ярослави СИДОРАК	- вільний
Константина і Ольги СРІБНОЇ-РОГОЗИНСЬКИХ	- право, медицина
СУЖА	- журналістика
УКРАЇНСЬКОГО ДОМУ, Флінт, Мі	- історія визвольних змагань
Івана ФІЗЕРА	- українська література
Івана і Елизавети ХЛОПЕЦЬКИХ	- укр. і англомовні видання
Миколи ШПЕТКА	- допомога православним священикам
Ірини ЩЕРБАНЮК	- стипендії
НТШ-А	- вільний

УКРАЇНЦІ В СВІТІ

Зібрали гроші для українських вояків

Світлана Глаз

ПЕТАХ-ТИКВА, Ізраїль. – 24 жовтня в українській „Корчмі“, що розташована в ізраїльському місті Петах-Тиква, відбулася акція „З’їж вареник – одягни солдата“.

Активісти громадської організації „Ізраїльські друзі України“ за підтримки Посольства України в державі Ізраїль провели День солідарности з українськими вояками, який можна було назвати також днем української кухні. На вулиці маяли прапори Ізраїля та України. Скрізь було чутно українську мову.

Приготували 20 кілограмів вареників з картоплею. За вхід до корчми платили в шекелях близько 15 дол., але це були внески на купівлю теплого одягу для вояків на Донбасі. Їсти можна було без обмежень. На допомогу війську призначався також продаж пам’яток з українською символікою – прапорців, мап неподільної України, вишиванок, створених місцевими майстринями.

Організатори акції подбали і про українську музику. Були канапки з оселедцями, огірочком і салом. Акція була безалкогольною, але охочі могли покуштувати української горілочки. За чарочку „Хортиці“ з канапкою платили 3 дол. І хоча їжа була для юдеїв неправильна, некошерна, усе ж пригощалися усі в ім’я України. Зібрали близько 2,000 дол., на які куплять зимовий одяг. Найближчими днями в Україну буде відправлена перша партія гуманітарної допомоги за підтримки авіокомпанії „Міжнародні авіялінії України“.

„Ми попросили принести теплий одяг не лише для вояків, а й для сиріт з інтернату в зоні бойових дій“, – розповіла організатор акції, колишня киянка Міла Марголина. Ізраїльтяни мали можливість намалювати подарунки-вітання українським дітям-сиротам.

Відбувся також авкціон: продавали українську булаву, вишиванки, сумочки ручної роботи, прикраси. Підтримати українську армію прийшли люди різного віку, віросповідань, з прапорами інших країн, наприклад активною учасницею заходу була грузинка Ніно в одязі з українською символікою, яка подарувала волонтерам прапор своєї країни.

На святі був учасник боїв Олександер Пономарьов, який лікується в Ізраїлі з липня. Президент України Петро Порошенко особисто вручив орден „За мужність“ старшому сержантові О. Пономарьову з Кіровограда, який у бою під містом Красний Лиман Донецької области, будучи важко пораненим, не припиняв вогонь та забезпечив розгортання основних підрозділів. О. Пономарьов дивом вижив після тяжкого поранення. Прикутий до ліжка, він одружився зі своєю коханою дівчиною Оленою Прусовською. Допомогу пораненому на лікування в Ізраїлі збирали львівські мистці та кіровоградці.

Учасник війни Олександер Пономарьов. Поряд жінка-волонтер, яка його супроводжує, з донькою. (Фото: Світлана Глаз)

Дух нашого часу...

(Закінчення зі стор. 3)

рігають їх від вторгнення набагато потужніших радянських сил Варшавського договору, багато що змінилося. Згідно з опитуваннями, у разі нападу Росії на держави – члени НАТО (країни Балтії чи Польщу) німці не підтримали б воєнної операції на їх захист. Вочевидь, вони не хочуть надавати військову допомогу Україні. У німецьких засобах масової інформації переважають „russlandversteher“ – люди, які завжди намагаються зрозуміти російську позицію, заплющуючи при цьому очі на становище таких держав, як Україна.

Навіть члени НАТО на кшталт Естонії та Польщі побоюються, що через слабкість Заходу вони змушені будуть вкотре воювати самотужки. Тим часом їхній ворог непереверший як на внутрішньому, так і на зовнішньому рівні.

Важкий ранок після свят

Коли вляглася евфорія 1989 року, отруйна спадщина комунізму вийшла на поверхню. Колишні шпигуни і партійці влаштувалися в новій капіталістичній економіці.

Одним з них був В. Путін. Як розповідається у приголомшливій книжці американської дослідниці Карен Давіші „Putin’s Kleptocracy“ („Путінська клептократія“), він убезпечив себе домовленостями з організованою злочинністю, бізнесом, колишнім КҐБ і місцевою владою в рідному Санкт-Петербузі. Ця моторошна кабала катапультувала його до владних вершин Росії.

Книжка дослідниці не може бути опублікована у Великій Британії через наші суворі закони проти наклепу, з яких радо користаються корумповані та впливові чужоземці. Видавці К. Давіші бояться продавати „Путінську клептократію“ за межами США, де вона захищена першою поправкою до Конституції щодо свободи слова. Однак, мені вдалося прочитати книжку – це вибуховий матеріял.

Книжка К. Давіші не лишає жодних сумнівів щодо справжньої суті бандитського режиму в Росії, закцикленого на репресіях у країні й тиранії за кордоном. Нещодавній вибрик (Росія провела випробування стратегічних ядерних бомбардувальників, а літаки країн НАТО – від Норвегії до Португалії та Туреччини – кілька разів за тривогою піднімалися у відповідь на присутність російських винищувачів у своєму повітряному просторі) свідчить про те, що В. Путін розглядає таку аґресію як метод залякування і провокування розколу на Заході.

Ми усвідомлюємо загрозу з боку Росії, але трохи запізно. Адже певні ознаки простежувалися ще тоді, коли зносили Берлінський мур. Після 1989 року Кремль не зовсім відступив зі Східньої Европи. Змінилися лише методи його впливу. РФ вивела свої війська з більшости країн, замінивши їх менш помітними формами окупації.

Росіяни безжально використовують газ і нафту для залякування тих політичних провідників, які опираються аґресії, та задобрювання тих, хто готовий співпрацювати. Росія забезпечує собі вплив у Західній пресі, роздаючи хабарі журналістам або купуючи газети й телеканали, що опиняються у скруті. Вона спонзорує політичні партії.

У результаті велика частина Східньої Европи нині повертається до російської сфери впливу.

У корумпованих країнах, що потерпають від стаґнації і мають слабкі інституції, Росії легко порядкувати. Один самовдоволений російський урядовець якось сказав мені: „Нічого не відбувається без нашого відома, та й не відбувається нічого такого, що нам не подобається“. В інших державах навіть сильні провідники – у відчаї від слабкости Заходу, вони відчувають, що мусять укладати будь-які можливі угоди з Москвою.

Прем’єр-міністер Угорщини Віктор Орбан, якого розлютив провал ЕС у проєкті будівництва газопроводу „Набукко“ для постачання кавказького блакитного палива, зв’язався з Кремлем, підписавши угоду щодо будівництва нових бльоків угорської атомної електростанції, а також щодо участи в російському проєкті „Південний потік“. У пастку російської енерґетичної дипломатії потрапили також Болгарія, Словенія і Хорватія, а ще й західньоевропейські Італія й Австрія.

Певною мірою дешевий природній газ – набагато могутніша зброя для Росії, ніж танки і ракети радянського арсеналу. Европейські політики і виборці, м’яко кажучи, не зацікавлені в дорогій енерґії або ж у випробуванні на собі славнозвісних російських методів боротьби з ворогами.

Навіть чехи і словаки, колись найзавзятіші прихильники Західнього альянсу, сумніваються і тремтять під тиском В. Путіна. Минули часи мужніх дисидентів на кшталт Вацлава Гавела – вусатого чеського драматурга, який став президентом після так званої Оксамитової революції 1989 року, що звільнила країну від комуністичного ярма. Нові чеські керівники – це зовсім інша когорта. На думку Президента Мілоша Земана, Захід має визнати захоплення Криму. М. Земан не підтримує санкцій проти В. Путіна, а деякі представники його команди тісно співпрацюють з російськими енерґетичними компаніями.

У Словаччині Прем’єр Роберт Фіцо ще більш антизахідній. Він відмовився від ідеї про дислокацію союзницьких сил НАТО в його країні, вдавшись до сміховинного порівняння з вторгненням радянських військ до колишньої Чехословаччини для придушення Празької весни 1968 року.

З-за океану війнуло холодом

Таке порівняння особливо шокувало „архітекторів“ НАТО, американців, які вже починають замислюватися, навіщо витрачають позичені кошти на оборону невдячних европейських союзників. А це ще одне свідчення присмерку Північноатлантичного альянсу. Щоправда, Б. Обама виголошував палкі промови в Польщі та Естонії, запевняючи народ у незмінній підтримці Америки.

НАТО нарешті починає усвідомлювати свою помилку: нехтування територіяльною обороною. Альянс намагається оновити пляни захисту Европи від російських нападів, створюючи сили швидкого реаґування.

Однак, США мають інші турботи – Китай та Близький Схід. Американцям незрозуміле поняття альянсів як утворень, заснованих на давніх історичних зв’язках та стійких переконаннях. Вони віддають перевагу зваженим, прагматичним підходам у зовнішній політиці

Як зазначив американський журналіст Брет Стівенс з „The Wall Street Journal“, Адміністрація Б. Обами надсилає світові такий месидж: ворогам США не варто боятися американців, друзям – довіряти їм, а союзникам не слід сподіватися на них у кризові періоди.

Путінський режим, що пошматував Україну, чітко засвоїв науку: Захід слабкий. Росія вбачає в такій ситуації історичний шанс для ліквідації наслідків „геополітичної катастрофи“ XX ст. (за висловом В. Путіна) – розпаду радянської імперії.

Росіяни прагнуть нового порядку в Европі, відповідно до якого Росія стане сильним гравцем з огляду на її розміри та енерґетичні багатства. В. Путін узяв до уваги нашу слабкість. Нас можна залякувати і розколювати. Нам можна морочити голову. А основне – нас можна купити.

Найуразливіше місце Заходу – жадібність. Десятки мільярдів російських рублів проходять через західні осередки відмивання грошей: Австрію, Кіпр і, хоч як прикро, Лондон. Наші банкіри, юристи та бухгальтери живляться з кремлівської годівниці. Вони створили на Заході могутню п’яту колону, що прагне припинення санкцій (а цього незабаром таки варто очікувати з огляду на стан европейської економіки) та повернення „бізнесу в звичному режимі“. Тож наше послаблення триватиме.

Усі, хто більш-менш знає історію, мають поглянути на сьогоднішню Европу і зробити висновок: після падіння Берлінського муру щось трапилося з нашою самооцінкою. Тож попереду цілком заслужена розплата, бо „перед падінням приходить гордовитість“.

(„Український тиждень“, 7 листопада)

У СВІТІ ПОЕЗІЇ

Смолоскип надії Петра Джерелянського

Степан Сапеляк

Літературне псевдо Петро Джерелянський обрав собі сучасний український театрознавець, публіцист і поет Юрій Величко, дитинство та юність якого минули в Люботині, Харківської области. Для тих, чиє життя пов'язане з Люботином, не треба пояснювати, звідки походить таке псевдо, бо назву „Джерело" здавна носить один з історичних районів цього мальовничого слобожанського міста.

Творчий доробок П. Джерелянського, який постійно живе і працює в Харкові, значний: загальне число публікацій самих тільки його віршів у вітчизняній періодиці перевищує 3 млн. Готується видання збірки вибраних (не лише поетичних) творів цього самобутнього літератора.

Це вірші патріотичного спрямування, роздуми про одвічні християнські цінності, про кохання й довершену красу природи. При цьому поет ставить собі за мету бути зрозумілим кожному.

Здобувши освіту на історичному факультеті Харківського національного університету ім. Василя Каразіна, він вдало сполучає журналістську діяльність з дослідницькою працею в царині театрознавства та поетичною творчістю. Працював кореспондентом, відповідальним секретарем, літературним редактором у харківських виданнях, був головним редактором журналу „Губернія", від 2007 року – літературний редактор всеукраїнської газети „Сільський вісник".

Автор дотримується націоналістичних переконань, які ґрунтуються на теоретичній спадщині Дмитра Донцова, на героїці національно-визвольних змагань під проводом Євгена Коновальця, Степана Бандери, Романа Шухевича. Для багатьох українських школярів перша в їхньому житті мандрівка до минувшини рідного краю відбувається за надрукованою масовим накладом книжкою Ю. Величка „Україна. Сторінки історії". Універсальним довідковим посібником для читачів різного віку стало енциклопедичне видання „Чарівна Україна. 5,000 фактів".

Про розмаїття особистих уподобань публіциста й поета свідчить захоплення парашутним спортом (має на своєму рахунку майже 500 різних за своєю складністю стрибків, входить до Національної федерації парашутного спорту України). Надихає цю невгамовну людину на плідну творчу працю кохана дружина й вірна подруга Наталя.

Петро Джерелянський

Передчуття лету

За мотивами „Книги годин" Райнера Марії Рільке

1

Ще сплять засніжені лани,
Сховалась річенька під кригу…
Щасливі дні – невже й вони
До забуття потраплять книги?
Передчуття польоту часом
Хвилює більше, ніж політ,
Коли ж гукнéмо весну разом —
Наблизимо її прихід!
Поквапляться дерева й квіти
Знов одягтися в диво-сукні,
І вкотре Бог дасть зрозуміти,
Що геть в усьому Він присутній!
В стебельці ніжному травички,
У безлічі зірок на небі,
В серцях – у брата і сестрички –
Та в кожній мрії незбагненній…

2

Ідéмо по життя дорозі
З тобою – не злічити кроків…
Та не зізнавсь коханій досі,
Куди прямуєм стільки років
І як дістанемося цілі…
Я обираю подолання
Важкого шляху, а не милі
(Бо ж заповітні!) сподівання.
Хіба не краще, ніж у клітці
Пташину стомлену тримати,
На волі – в лузі чи на річці —
За птахом щастя полювати?
Як доля вирішить – не знаєм,
Але не зрадить нас дорога,
Коли проляже рідним краєм
Й до храму приведе, до Бога.

Еліта

Волів це слово геть не знати:
Холодне, ніби сяйво грає, –
Еліта. А довкола – „мати,
Кохана, рідний край…" – лунає.
Еліта нації… Машкари
Замість облич повизирали.
Не люди, а якісь примари
Зловісним натовпом постали.
Але, як вітерець ранковий
Розвіє враз нічні тумани,
Так погляд, змалку нам знайомий,
Потвор тих викриє оману.
Шляхетні не за родоводом,
Багаті духом, а не крамом,
Шевченко і Бандера – згодом
Відкриють всім, що буде з нами…

Воскресіння

Великдень – свято Воскресіння!
Чи з цибулини, чи з насіння
До сонця тягнеться рослина,
А наша рідна Україна
Відродиться для майбуття,
Бо смерті не здолать життя!

Коханій

Любов моя до тебе – що то є:
Шалена пристрасть чи її відгóмін?
Гірська ріка – завад не визнає,
Чи плеса, повнею освітленого, стогін?..
Так крижані потоки Черемоша,
З високих скель поринувши додолу,
Несуть плотів неміряну ще ношу.
Збігає мить – і тихо вже довкола…
Колись до мушлі спогадів прилинем,
Згадаємо удвох цей дивовижний час,
Все дріб'язкове без вагань відкинем
Й переконаємось – любови пал не згас!

Русалонька

За прадавніми народними уявленнями існують не лише річкові русалки, але й лісові та польові. І звуться ці вічно юні красуні мавками…

Не вірю в те,
що мавок вже нема…
А хто ж тоді весною й на жнива
Нас спокушає дивною красою?
Якщо колись зустрінешся з такою
Дівчиною в садочку чи у лузі,
То не відмовлять ні батьки, ні друзі –
Віддати ладен їй усе, що маєш,
Бо іншої уже не покохаєш!..
Тож не вагайся і не зволікай,
Русалці любій серденько віддай,
Але пильнуй кохану щохвилини –
Їй маряться ліси та полонини…

Місто Люботин

Струмок веселий – річка Люботинка –
Безжурно протікав крізь луки та віки:
Так бавиться малесенька дитинка,
Котра не відає прокляття злих років…
Як над рікою оселились люди
(Утім, таке не вперше тут було),
Аж ціла сотня – козаки-приблуди –
Містечко заснували, не село.
Містечко те Люботином назвали,
Зріднилися із іменем простим…
Неквапом, як перлина, виростало
Вже не містечко – місто Люботин.
Десятиліття потягами мчали,
І хоч владарювали не самі,
Та люботинці свято зберігали
Простий звичáй і мову – сіль землі!
Вони їх і понині зберігають,
А на обличчях – втома й доброта,
І кожен з них давно й напевно знає,
Що рідна хата – краща у світах…

Присмерки

За Семеном Надсоном

Непевне й таємниче щось існує,
Приховане у сутінковій млі,
І тінь чиясь нас раз у раз хвилює –
То тінь того, хто вже не на землі...
І голос, ніби все життя знайомий,
Нас у незнану кличе далечінь...
Чи варто йти за покликом раптовим,
Не відрізнивши дійсність від видінь?
Слова поради слушної хто скаже –
Принц Гамлет, Заратустра, доктор Фауст?
Кохане серце відповідь підкаже –
І ось вже смуток заступає радість!

Надія

Розмай квіткóвий навесні
Щораз хвилює,
Бо не в далекій стороні
Краса вирує –
Дерева, квіти, водограй,
Як дивна мрія!
Це – рідний український край,
Моя надія...
Надія кожного із нас
На світлу днину,
Де вічність – нам для щастя час,
А не година...

Віра Наконечна...

(Закінчення зі стор. 11)

ні, вона зрозуміла, що багато традиційних видів народного мистецтва занепало. По селах старші віком майстри відходять, а молодші або не цікавляться, або не мають нагоди засвоїти вміння виготовлення цих шедеврів... Тому Віра присвятила своє життя, щоб зберегти й увічнити традиції народного мистецтва України, і сьогодні ми вшановуємо її за її внесок".

Приймаючи нагороду, В. Наконечна подякувала Національному Фондові Мистецтв за признання і відзначення українського народного мистецтва та за надану їй особисту честь. Зокрема майстриня сказала: „Бог дав мені талант, а з цим даром приходить і відповідальність. Я роблю все, що в моїх силах, щоб скарби нашої багатої народної спадщини не пропали тут і відроджувалися в Україні. Я творю для моєї улюбленої Батьківщини, і ця нагорода – це немов здобута золота медаля Україні".

На бенкеті були присутні чоловік лавреатки Юрій, дочка Дарія, сестри Тоня й Оля, кузин Михайло та друзі родини. Й усі прийшли на це свято у вишиванках. Представником Посольства України в США була Ореста Старак, перший секретар Посольства.

Додатковою частиною цих відзначень була програма в авдиторії Університету Джорджа Вашинґтона, де всі дев'ять нагороджених мали нагоду показати взірці свого мистецтва і розповісти про нього.

Україна в очікуванні...

(Закінчення зі стор. 1)

вують, не всіх тішать. Випереджуючи події, прокурор Києва Сергій Юлдашев цими днями назвав їх „серйозною загрозою" – коли їхні командири чи вояки з'являються у столиці у тому вигляді, в якому воюють на сході, і зі зброєю в руках. Загроза для кого, пане прокуроре?

„Недоріки, котрі розгорнули кампанію задля дискредитації добровольчих батальйонів, мають вельми слабку уяву про таку моральну категорію, як совість, – написав на своїй сторінці у „фейсбуці" Міністер внутрішніх справ Арсен Аваков. – Ці люди або вороги України, або дурні. І в одному, і в іншому випадку їх слід тримати якнайдалі від прийняття державних рішень... Хто затерпає в страсі перед добровольчими батальйонами як перед „найбільшою небезпекою" в країні, той не думає про цю країну...".

Проте політична заява С. Юлдашева, мабуть, була б неможлива без погодження з владою, і вже тут вчувається певна тенденція. В кожнім разі, прокурор не остеріг суспільство від дуже можливого неподобства – що текст присяги з трибуни „нової" Верховної Ради читатиме вірний член Партії Регіонів Юхим Звягільський. Політолог Станіслав Кметь пише про цей день як про Судний – коли „стане зрозуміло, що Революція гідности програла... Звягільський – не просто представник „донецьких". Він – символ поваленого режиму. Вособлення всього того, проти чого боровся Майдан. Маститий „регіонал" голосував за диктаторські закони 16 січня, котрі стали приводом для вуличних сутичок і перших убивств демонстрантів у Києві, підтримав референдум сепаратистів 11 травня й утворення „Донецької народної республіки..." („Українська правда", 13 листопада).

Певна річ, відкрито проти відродження України не виступить ні Ю. Звягільський, ні будь-який інший депутат, навпаки – усі говоритимуть про Европу, про демократію, про реформи, ховаючи за словами ті самі наміри – незмінними корупційними каналами висмоктувати з Української держави останні соки. Тому підстав для сумнівів – більш ніж досить, і сумніви висловлюють серйозні, тямущі люди. Ось, наприклад, думка колишнього українського політв'язня, правозахисника, відомого психіятра і соціяльного психолога Семена Глузмана: „Реформ не буде, а буде суєта імітування і безконечне словоговоріння..." (Еспресо ТВ, 20 жовтня).

Не хочеться погоджуватися з цим висновком, він здається передчасним, але реальність є саме такою – підтримати ту патріотичну парляментську меншість, котра бачить Україну не чиїмсь сировинним придатком, а сильною і самодостатньою державою, „новий" депутатській більшості не дасть слабка політична воля, недорозвинене почуття відповідальности за долю держави і вже хронічний брак моральних принципів в середовищі політичної еліти – все те, що нездатне отямити ворога і відвернути велику війну.

„Єдине, що може її відвернути, – пише політолог Тарас Березовець, – рішучість, твердість і почуття власної правоти українського народу. Тих якостей, котрими з надлишком володіють армія, добровольчі батальйони і волонтери. Тут Путінові не пощастило. Але йому пощастило зі слабкістю, продажністю і боягузтвом більшости політичної еліти. Це його головний ресурс і надія, а не бойовики ДНР і ЛНР, не „Гради" і „Смерчі". Проте коли верхи не можуть, можуть низи. Тому пляни Путіна, навіть найпідступніші, приречені. Тому, як і рік назад, не чекайте рішучости від політиків. Якби ви її чекали, вони дотепер домовлялися б з Януковичем щодо звільнення Пшонки чи Захарченка. Все в наших руках. Бо хто з українських політиків здатен, як канадський прем'єр Гарпер, сказати Путінові в очі „Забирайтеся геть з України!"?" (Еспресо ТВ, 15 листопада)

Для порятунку України потрібні не „суєта імітування і словоговоріння", а жертовне депутатське подвижництво на шляху реформ – здійснюваних не з огляду на чергову позичку від Міжнародного валютного фонду, а з потреби унезалежнити українську економіку від олігархії, з потреби навстіж відкрити двері для розвитку середнього і малого підприємництва, з потреби повернути Україні світову славу пшеничної держави.

За таких умов треба сподіватися на чудо – коли проукраїнська меншість в парляменті все ж здійснить власну історичну місію, здолає страшний опір і вкладе весь свій революційний дух у проєкт нової України – зрадженої і Росією, і Европою, але Богом не позбавленої спасенного почуття правди і справедливости.

Саме у цьому й полягає загальноевропейське, міжнародне, вселюдське значення української революції: вона ставить Україну над азійсько-російським деспотизмом і лицемірством, і так само – над самозгубним західньоевропейським лібералізмом, котрий такою мірою паралізував внутрішні сили цього колись динамічного свободолюбного континенту, що Европа вже нездатна захищати власні цінності і на тлі збожеволілої реваншистської Росії виглядає підсліпуватою бабусею, що безпорадно погрожує пальчиком бешкетникові-онукові.

„Блаженні переслідувані...“

(Закінчення зі стор. 1)

Католицька Церква вийшла з темряви підпілля. Приклад тисяч мучеників вчить нас „бути людьми надії, бути відважними і сміливо свідчити про нашу віру“. Митрополит Стефан заохотив присутніх брати приклад з самопосвяти та любови мучеників, їхньої витривалости та жертовности. Саме такою особою був і Владика Василь Величковський, якого Святіший Отець Іван Павло II підніс до чину блаженного.

Пообідню англомовну Літругію відслужив парох Катедри о. І. Демків. Після кожного Богослужіння відбулися двомовні презентації виставки „До світла Воскресіння крізь терни катакомб“, що їх провела д-р Ірина Іванкович – екзекутивний директор ТСС-А, куратор Центру студій спадщини Патріярха Йосифа Сліпого у Філядельфії.

Хронологічно виставка охоплює період 1939-1991 років та відображає три важливі етапи трагічної і водночас героїчної історії УГКЦ XX ст. – насильницьке ліквідування, підпілля та леґалізацію в 1989 році. Як зазначила доповідач, в основу виставки лягли матеріяли Інституту Історії Церкви Українського Католицького Університету, передусім спомини очевидців та активних учасників підпілля, які було зібрано протягом 1992-2009 років, документи державних архівів, фотографії з приватних збірок.

У виставці показано життєві історії представників греко-католицького кліру, чернецтва, мирян, у кожній з яких – неповторна людська доля. Всі разом вони є свідченням глибокої християнської віри та незламної вірности своїй Церкві й народові. Присутні мали нагоду придбати супутню до виставки книжку, англомовне видання якої побачило світ заходами ТСС-А у видавництві УКУ в квітні цього року.

Опісля в катедральній залі відбулася двомовна наукова частина події, яку вів голова ТСС-А академік Леонід Рудницький. Програму відкрив Митрополит Стефан Сорока, який зокрема подякував Товариству „Свята Софія“ за організацію події.

В рамках україномовного бльоку о. М.-Я. Семеген, ректор собору св. Софії в Римі, викладач літургіки у Вищій духовній семінарії ім. Патріярха Йосифа Сліпого в Тернополі, виголосив доповідь на тему „Літургічне і пастирське життя Української Греко-Католицької Церкви в катакомбах“. Він накреслив специфіку душпастирювання підпільних священиків, а також пояснив ролю мирян в організації таємних богослужінь, молитовних чувань та в підтримці релігійного виховання в родинах. Отець Семеген з'ясував і особливості приготувань до Святих Таїнств: сповіді, св. Причастя, хрещення, подружжя, священства, проілюструвавши їх свідченнями тогочасних студентів підпільних семінарій.

Як підсумував доповідач, попри численні обмеження та переслідування, духовенство та миряни катакомбної Церкви намагалися плекати повноту літургійного життя, центром якого завжди була Божественна Літургія.

Як зазначив у дискусії д-р Андрій Сороковський, дослідник історії у Департаменті справедливости у столиці США Вашінґтоні та голова Патріярхального Товариства, розглядати історію Церкви завжди потрібно в контексті богословії, подібно як і про поняття Катакомбної Церкви та мартирології загалом. Говорячи про катакомбний період УГКЦ, необхідно брати до уваги широкий спектр історичних джерел, особливо архіви репресивних органів та Ватиканських структур. А. Сороковський провів паралелі поміж „літургіями без священика“, що побутували в підпіллі, з сучасним станом браку священиків у секуляризованому світі. Він також наголосив на значенні досвіду підпільної Церкви для сьогодення, особливо у світлі відновлення політики дискредитації УГКЦ з боку Російської Православної Церкви.

В рамках англомовного бльоку доповідь на тему „Мартирологія УГКЦ“ виголосив о. Тарас Лончина, парох церкви священномученика Йосафата в Трентоні (Ню-Джерзі). Свій виступ доповідач побудував на прикладах переслідування окремих осіб, належних до кліру та чернецтва УГКЦ. Серед них – Митрополит Андрей Шептицький, Патріярх Йосиф Сліпий, Владика Миколай Чарнецький, Владика Василь Величковський, Владика Павло Ґойдич, Владика Василь Гопко, о. Василь Лончина, о. Іван Кипріян, о. Дмитро Попович та інші.

Чимало з цих свідчень о. Лончина доповнив особистими спогадами про мучеництво вище згаданих представників духовенства, адже багатьох з них він знав особисто. Ці зворушливі нариси не залишили байдужими нікого з присутніх.

У своїх коментарях дискутант Пол Мойзес, професор релігійних студій в Ровзмонт-коледжі, порівняв підпільну діяльність УГКЦ до часів гоніння перших християн, а також провів компаративну аналізу ситуації релігійних переслідувань у країнах Центрально-Східньої Европи. На прикладі цитат з авторської книги „Religious Liberty in Eastern Europe and the USSR Before and After the Great Transformation“ („Релігійна свобода у Східній Европі та СССР в період до та після великої трансформації“) П. Мойзес прослідкував одностайність методів, що їх комуністична система у різних країнах колишнього соціялістичного табору застосовувала з метою насадження примусового атеїзму. Без сумніву, найбільшою жертвою цієї репресивної машини була УГКЦ.

У ході симпозіюму доповідачі та дискутанти відповіли на низку питань стосовно різних аспектів діяльности УГКЦ в підпільний період. На завершення події академік Л. Рудницький висловив подяку Філядельфійській Архиєпархії УГКЦ за патронування події, о. І. Демкову – за гостинність, усім присутнім – за зацікавлення тематикою мартирології Української Греко-Католицької Церкви, та Ірині Іванкович – за організацію та підготування симпозіюму на усіх його етапах.

Нагадаємо, що це вже другий захід на вшанування ювілею леґалізації УГКЦ, що його ТСС-А провело у місті Братньої Любови. Першою того роду подією стала міжнародна наукова конференція „Катакомбна Церква в XX ст.“, яка відбулася 3 травня в ЛаСаль-університеті.

Товариство „Свята Софія“ США

Небезпечно бути...

(Закінчення зі стор. 4)

діяспори.

Після перемоги Евромайдану українцям в Росії жити стало важче. Це результат інформаційної війни, котра зараз ведеться проти всього українського через острах влади перед згуртуванням української діяспори, адже протягом десятиліть серед російських українців зформувався великий прошарок впливових людей, існує низка потужних національно-культурних товариств в реґіонах, котрі можуть собі дозволити публічно захищати українців в Росії та ставати у відверту опозицію до урядових дій. Вони нагадують, що заклики до війни з Україною та виховання ненависти до всього українського – це порушення Конституції Росії та прав людини, що державна інформаційна політика розколює громадянське суспільство та сприяє українофобії.

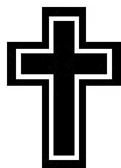
Щодо перспектив розвитку української діяспори в Росії важко робити прогнози. Важливою є підтримки з боку України на міждержавних дипломатичних рівнях, щоб змусити керівництво Росії брати до уваги проблеми російських українців та провідних об'єднань. Одним з способів продовжити працю – це участь у міжнародних українських заходах за межами Росії.

Головними подіями для українців в Росії стали Світовий Конґрес Українців та Форуму української молоді діяспори, де представники українських громад з різних реґіонів Росії могли спілкуватися не тільки між собою, але й колеґами з інших країн світу.

Останні події в Україні показали, що українство програє свої позиції у сучасній інформаційній війні і, як наслідок, втрачає історичні території України.

Про необхідність об'єднати зусилля українців в Україні і за кордоном у створенні спільного інформаційного простору мова йде давно. Одна з останніх ініціятив щодо створення спільного професійного об'єднання україномовних засобів масової інформації та єдиного світового українського інтернет-порталу пролунала у листопаді 2012 року від членів так званої „четвірки" – головних редакторів інтернет-видань з Канади, Польщі, Казахстану і України. На жаль, з того часу справа не просунулася далі обговорень в діяспорному середовищі. Сьогодні одним з найважливіших завдань світового українства є створення також єдиного політичного, наукового чи економічного простору, щоб об'єднати українських підприємців, наукове та громадське середовище.

Автор статті очолює одне з українських об'єднань в Росії і є постійним дописувачем „Свободи", але тепер змушений вживати псевдо через вороже ставлення до українців в Росії.

Ділимось сумною вісткою, що в неділю, 16 листопада ц.р., відійшла у вічність на сотому році життя наша дорога Мати, Бабця, Прабабця і Тета

св. п.

Марія Надія Лозинська

(з дому Сафян)

народжена 27 вересня 1915 року в Копичинцях, Тернопільської області.

Похоронні відправи:

Парастас - у четвер, 20 листопада, о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми при 129 Схід 7-ма вулиця в Ню-Йорку.

Похорон - у п'ятницю, 21 листопада, о год. 11:30 ранку з Церкви св. Юра при Схід 7-ма вулиця в Ню-Йорку на цвинтар св. Андрія у Савт Бавнд-Бруку, Ню-Джерзі.

У глибокому смутку залишилися:

дочка - Лариса Кий з чоловіком Мирославом
син - Аскольд Лозинський з дружиною Роксоляною
внуки - Олесь Кий з дружиною Джесикою, Лада Кий з чоловіком Теодорос Салонідіс, Геньо Кий, Максим Лозинський, Кіра Лозинська
правнуки - Роман Кий, Микола Салонідіс
братанка - Данка Симчик з супругом Йосифом, дітьми та внуками в Австрії
сестрінка і похресниця - Дзвенеслава Захарчук з чоловіком Борисом та дітьми Данилом та Оленою з родинами
племінник - Богдан Чабан з дружиною Марією, дітьми Романом з дружиною, Володимиром та Мотрією і внуками

Замість квітів на могилу, просимо складати пожертви на допомогу українським воїнам та їх родинам через Злучений Український Американський Допомоговий Комітет (ЗУАДК).

Вічна Їй пам'ять!

У 1-шу болючу річницю відходу у вічність найдорожчого Сина, Брата і Вуйка

св. п.

Ярополка Ціґоша

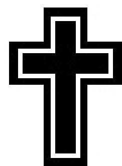
заупокійна св. Літургія буде відслужена 23 листопада 2014 року в церкві св. Тройці в Staten Island, NY.

Просимо о молитви за спокій душі Покійного.

Вічна Йому пам'ять!

Родина в Америці й Україні.

Шановні читачі!
Висилаючи до „Свободи" спомини і співчуття з приводу відходу своїх близьких і друзів, не забувайте підтримувати видання тижневика пожертвами на пресовий фонд!

Президія Середовища Української Головної Визвольної Ради і Політична Рада ОУНз

діляться сумною вісткою з членами й українською громадою, що 26 вересня 2014 року, переставилась у Божу вічність на 89-му році багатотрудивого життя

св. п.

Ірина Білевич

з роду Мац

Народилась 26 грудня 1925 року у селі Молодич, Ярославського повіту. В1944 році закінчила середню освіту у Ярославі. Учасниця підпільної визвольної боротьби УПА. З юнацьких років була зв'язковою ОУН і водночас опікувалась раненими українськими підпільниками. В'язень за радянської Польщі. Член Об'єднання кол. вояків УПА, Середовища УГВР і ОУНз.

Похоронні обряди вібулись: 30 вересня - Панахида в похоронному заведенні Литвин і Литвин, а 1 жовтня - Заупокійна св. Літургія у церкві св. Івана. Тлінні останки покійної похоронено на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд-Бруку, Ню-Джерзі.

Синам: Зенону і Роману, сестрі Стефі, братам: Андрію і Роману, онукам, ближчій і дальшій родині складаємо глибоке співчуття

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

У першу річницю відходу у вічність нашого найдоржчого Чоловіка, Тата і Діда

8 грудня 2014 року

св. п.

Ярослава Розумного, д-р філ.

Український літературознавець, професор канадських, американських та европейських університетів, почесний професор та співчасник заснування Національного Університету "Києво-Могилянська Академія", довголітній голова Славістичного Відділу та член Сенату Манітобського Університету, колишній декан філософічного факультету Українського Вільного Університету, президент наукових, культурних і громадських установ (УВАН Канада, Осередок Української Культури і Освіти, Прихильники РУХ-у та Інститут Маркіяна Шашкевича в Вінніпезі), член Наукової Ради Української Дослідної Програми при Іллинойському Університеті, автор монографій і численних статей з української літератури різних періодів та загальної українознавчої проблематики.

У глибокому смутку залишились:

дружина - Оксана з дому Гриценко
діти - Лариса з чоловіком Джеймс
- Роман з дружиною Андреєю
- Істан
- Руслан з дружиною Дметрею
внуки - Олександер, Боян, Юрдан, Уляна
шваґрові - Віра Гриценко
- Зорянна Гриценко-Лугова з чоловіком Юрієм Луговим і дітьми Артемом і Адріяною

ближча і дальша родина в Канаді, Америці та Україні.

Хай буде Вічна Йому пам'ять!